

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

A rennesi szenzáció.

Budapest, augusztus 27.

Ha volt még érv a mellett, hogy Dreyfus az első hadbíróóság jogosan és törvényesen ítélte el, azt is lerontotta végképpen Freystätter kapitány tegnapi vallomása. Rövid volt, éles ellentétképp a tábornokok vég nélküli fecsegéseinek, de leirhatatlan hatást gyakorolt már ott a rennesi lyceum termében a bírakra és hallgatóságára egyaránt. Ki kételkedhetnék most már abban, hogy Mercier tábornok titkos és hamis okiratokat terjesztett az első hadbíróóság elé. Mercier kétségbeesett helyzetének tudatában támadó állást foglalt el és hazugsággal vádolta Freystättert, de ennek nyugodt, férfias fellépése a maga részére hódította a tárgyalóterem hallgatóságát és mindenki azzal a meggyőződéssel távozott onnan, hogy a tengerészkapitány vallomása nagyot lendített Dreyfus ügyén.

Megsemmi-ülten vánszorogtak vissza Mercier és Maurel és az utóbbi egy ügyetlen szójáték mögé bujt, hogy eskü alatt tett első vallomását megmenthesse. Ha valaha, úgy most kell bízni a rennesi hadbíróóság igazságos ítéletében. A vezérkar tagjai váltig igyekeznek kicsinyíteni Freystätter vallomásának jelentőségét, az érzetnél fogja hatását Franciaország egész közvéleményére, amint hogy már a bírák sem szabadulhattak alóla, bármennyire hiányzik is bennük a függetlenségnek az a mértéke, amely minden más érdek ellenére is biztosítja a Dreyfus-pör megnyugtató kimenetelét.

Freystätter vallomásának hatásáról és a Dreyfus-pörrel kapcsolatos egyéb eseményekről a következő táviratokat kaptuk:

REGÉNY.

Grubbe Mária.

(16) — Dán regény. —

Írta: JACOBSEN J. P.

E pillanatban ébredt fel Anna néni, felémelte imádságos könyvét s fenyegtetve szól: Takarodol ki te pokoli fajzat — takarodjál! Nyomorult követte az ördögnek, pusztulsz mindjárt! — Ördög! — ordította Ulrik Krisztián s allotta magától Máriát. — Távozz tőlem, sátán! Távozz! Bűnbe akartál sodorni utolsó lehelletemig, utolsó órámban, holott ilyenkor nagyon óvatossá kell lenni az embernek. Az Ur nevében mondom, hogy takarodjál. Atkozott!

Tágra nyitott szemmel meredt rá Mária s rémülten szaladt ki a szobából.

A beteg visszahanyatlott ágyába s imádkozott. Anna néni hangosan olvasta elő az imákat.

Röviddel ezután Krisztián Ulrik kiszenvedett.

HATODIK FEJEZET.

A februári ostrom után a svéd visszavonult s meglegedett a várossal, hogy körülzárta a várost.

Az ostromlottak szabadabban lélekzettek, a háboru terheit könnyebben viselték, ráérték már arra is, hogy olykor-olykor örüljenek valaminek. Voltak ugyan olyanok is, akik a zajos harci életet annyira megkedvelték, hogy most nagynehezen tudtak csak megbarátkozni a békés idők egyformaságával, de a lakosság nagy része mégis csak örült a fegyverszünetnek. Az öröm hangos mulatságokban tört utat magának s azt

Rennes, augusztus 27.

A Dreyfus-pör végtárgyalása tegnap érte el tetőpontját. Olyan szenzációs kijelentésre, mint a minőt Freystätter tett, senki sem volt elkészülve. Tudta mindenki, hogy a kapitány vallomása mély benyomást fog gyakorolni a bírakra, ha csak azt ismétli, a mit a semmitűzők előtt vallott. De ennél többet senki se várt. Ujat azzal Freystätter nem mondott, hogy az első hadbíróóság elé titkos iratokat terjesztettek, hisz ez a semmitűzők határozatában, mint bebizonyított tény szerepel. Maurel ezredes, az első hadbíróóság elnöke négy nap előtt azt mondta, hogy ő csak az elsőt olvasta a titkos iratok közül, mert az az egy is meggyőzte már a vádlott bűnösségéről. E vallomás után joggal hihette mindenki, hogy a bíróság megkapta ugyan a titkos iratokat, de hát a bírák ugy sem olvasták el valamennyit. Aztán mindig azt hitték, hogy a Panizzardi-féle távirat hamis szövege (Dreyfust elfogták. Ügynök értesítve van. Övintőzkedések megtétek) nem volt a bírák elé terjesztett titkos okmányok közt, mert Mercier ismételtén ugy állította. Azért volt szinte megrázó hatása Freystätter leleplezésének, amely oly kíméletlenül bemutatta a terhelő tanuk szavahihetőségét. Ott kellett lennie a tárgyaló teremben annak, aki a leleplezés hatását teljesen átérteni szeretné. Olyan jelenet volt az, amely egész életére bevésődik az ember lelkébe.

Freystätter kapitány rendkívül szimpátiás jelenség. Magas természetén intelligens fej nyugszik, sötétszőke haját felfelé fésülve hordja és magas homloka egészen látható. Ude, fiatalos arcát is széke szakal köriti. Elszántság, becsületesség, műveltség, a szív nemessége sugárik elő nagy, kék szeméből, amelyek erősen rászegeződnek arra, akivel Freystätter beszél. Nem sokat teketóriázik, nem dörög frázisokat, nyugodt, de éreces csengő hangon megmondja rögtön, ami mondanivalója van. Nehány mondatban be is fejezi vallomását.

Aztán könnyedén jobbra fordul, mintha várakoznék Merciere és Maurelre, akik már szó-lásra jelentkeztek. Fölemelt fővel áll ott Mercier és Maurel mellett és erősen a szemükbe néz, akik félve fordítják el tekintetüket. Még akkor se hagyja el nyugalma, amikor Mercier hazugsággal vádolja.

a sok lakodalmat, keresztelést és eljegyzést, melyet a háboru idején el kellett halasztani, most pótlótk az emberek.

Most már arra is volt idejük a lakosoknak, hogy felebarátaikkal foglalkozzanak s meglássák a szálkát a mások szemében. Volt idő az ember-szolásra, a gyűlöletre és irigykedésre is. A kenyérintégység erőre kapott s a régi ellenségeskedés új haragban és gyűlöletben lángolt fel. Uhl-feld Korfis például gyűlölt magán s aehogy az utolsó időben magára haragított emberek bosszujának essék áldozatul, átszökött az ellenség táborába, rokonait azonban nem vitte magával s most a haragos nép ezeken töltötte ki bosszuját, a király pedig mitsem akart tudni rójuk.

Azok közé, akik ily módon teljesen kegyvesztetté lettek a királyi udvarban, tartozott Urne Zsófia is, Frederik Ulrik jegyese.

A királyné, aki Uhlfeldet nejt jobban gyűlölte, mint magát Uhlfeldet, kezdettől fogva azon volt, hogy Frederik Ulrik házasságát megakadályozza. Most pedig, hogy Uhlfeld teljesen kegyvesztetté lón, a királyné egyebet sem tett, mint naphosszat arról tárgyalt, hogy miképp lehetne felbontani az eljegyzést.

A királynő fáradásai nem maradtak siker nélkül, a király csakhamar osztozott neje törekvéseiben, mert környezete oly ravasznak s oly veszedelmesnek rajzolta le Zsófiát, hogy a király veszedelmet látott a dologban. Mivel azonban beleegyezett az eljegyzésbe s szavát adta Frederik Ulriknak, nem talált módot arra, hogy az eljegyzést felbontsa. Magához hívatta hát Frederik Ulriket s arról iparkodott meggyőzni őt, hogy házassága szerencsétlen lesz s hogy jegyese miatt megbomlik az a jó viszony, mely eddig közte és az udvar között fennállott. Megmagyarázta neki, hogy lehetetlen oly emberre bízni az ország ügyeinek vezetését, akinek családjában áruól van. Végre rámutatott Zsófia kisasszony jellemére is, és kifejezte ké-

Még akkor sem veszi le róla szeméit, mintha azt várná, hogy tekintetétől talán felébred Mercier lelkiismerete.

Páris, augusztus 27.

A revizionista lapok a rennesi hadítörvényszék előtt a tegnapi tárgyaláson történt eseményeket valóságos szinpadai councnak mondják és feltétlenül szükségesnek tartják *Du Paty de Clam kihallgatását*. Az antirevizionista lapok azt a véleményüket fejezik ki, hogy Freystätter kapitány vallomásának nem nagy a jelentősége, mert hisz ő maga is kijelentette, hogy a titkos okmányok közlése csak csekély mértékben befolyásolta a hadbíróóság döntését. Ezek a lapok kiemelik *Ber-tillon* vallomásának jelentőségét.

Whist azt írja a *Figaróban*, hogy az idegen hatalmak katonai attaséi tekintettel a rennesi pör eredményeire a jövőben óvatosabban fognak eljárni.

Páris, augusztus 27.

A *Temps* azt írja, hogy Freystätter vallomása megmutatta a rennesi hadítörvényszék bírának az igazság és igazságosság utját. A radikális lapok kijelentik, hogy most már nem szükséges parlamentáris vizsgálat arra, hogy Mercier-t az állami törvényszék elé állítsák.

Az *Intransigeant*, a *Libre Parole*, a *Soir*, a *Patrie* és a *Journal du Peuple* című újságok ellen bírói eljárást indítottak utcai tüntetésre való igaztás miatt; az *Eclair* főszerkesztője és Lassajoux újságírója ellen pedig vizsgálatot indítottak azért, mert 1896. szeptemberében a *ce canaille de D...* kezdetű titkos iratot közölték és a *D.* betű helyére Dreyfus nevét tették. Folyó év szeptember 15-én állna be az elévülés.

Páris, augusztus 27.

A Havas-ügynökség kommunikéje az ellenkező híresztelésekkel szemben kijelenti, hogy a hadügyminisztérium vezérkarának statisztikai osztálya nem foglalkozik a kémkedési kérdésekkel, hanem hogy ezek a biztonsági szolgálat osztályába utaltattak.

telyeit az iránt, hogy ez a keresztülkasul hamis leány csakugyan szereti völégényét, mert az igazi szerelm inkább lemond, semminthogy szerencsétlenségbe sodorja tárgyát. Zsófia kisasszony azonban ragaszkodik, sőt felhasználja völégénye fiatalágát és tapasztalatlanágát. Így beszélt a király, de szavának semmi eredménye nem volt, mert Frederik Ulrik azzal érvelt, hogy jegyese csak hosszas rábeszélés után vallotta meg, hogy érzelmeit viszonzza. Frederik Ulrik e beszélgetés után még jobban ragaszkodott elhatározásához s semmi módon nem akart megválni jegyestől. Elétének első komoly lépése volt az, mikor megkérte Zsófia kezét s becsület-beli dolognak tartotta, hogy vissza ne lépjen. Azt gondolta, hogy ha az a sok kéz, mely eddig vezérelte, többé nem mutatja is neki az utat, majd végig megy ő az életen a maga erejéből is. Mit ér az udvar ragyogása, pompája? Mit ér a királyi kegy, ha nincs szerelom?

A király azonban nem nyugodott. Megízente Urne Kristoffernek, hogy nincs inyére ez a házasság. Urne tehát bezárta háza kapuit Frederik Ulrik előtt, aki ennél fogva titokban látogatott el Zsófiához. Kezdetben ez az állapot még jobban feltűzelte a fiatalokat, később azonban egyre ritkábban látogatott el menyasszonyához s lassanként kételkedni kezdett Zsófia szerelmében, sőt arra is gondolt, hogy ez a lány el akarja őt csábítani.

Az udvar, mely eddig szives-örömet láttá Frederik Ulrikot, teljesen elhidegült iránta. A király, aki mindig a legnagyobb érdeklődést tanúsította ügyei iránt, egyszerre a megteszteltl közöny lett. Nem volt kéz, amely megmutatta volna neki az utat s Frederik Ulrik nem tartozott azok közé, akik az ár ellenében tudnak uszni. Születése óta aranyfónál volt a kezében ha ezt a fonalat követte felfelé ment azon a uton, mely a tisztességhez és boldogsághoz vezet.

(Folytatása következik.)

Páris, augusztus 27.

A Chabrol-utcában változatlan a helyzet. A házát, melyben Guérin bezárkózott, teljesen elzárták és a rendőri szolgálatot jelentékenyen megerősítették.

Páris, augusztus 27.

Az új folyamán a Chabrol-utcában teljes nyugalom uralkodott. Reggel fél 7 óra felé egy embernek sikerült bemenni a Chabrol-utca. Midőn ez az ember megtámadta a rendőroket, letartóztatták és a rendőrséghez vitték, hol megállapították, hogy töltött revolvert hordott magánál. Az antisemiták azt állítják, hogy ma éjjel ellátják Guérin élelmiszerekkel, még pedig a pincén át.

Arany János emléke.

— A Budapesti Napló tudósítójának távirata. —

Nagyszalonta, augusztus 27.

Arany János szülőhelyén, a hajdani híres hajdúfészekben, fényes ünnepség volt ma. Főlavatták a Csonka-tornyot, a magyar építészet egyik legérdekesebb emlékét, melyet mostanában restauráltak romjából és elhelyezték emeleit Nagyszalonta halhatatlan fiának, Arany Jánosnak relikviáit, melyeket eddig a gimnáziumban őriztek. A nagynevű költő fiának, Arany Lászlónak hagyatékához képest adott e kegyelet célra özege 4000 forint, s az Arany Emlék-Egyesület ez összeget közadakozásból kiegészítette. S most már a hajduk ősi alkotása, a Csonka-torony, a magyar irodalom egyik legnagyobb alakjának emlékezetét őrizi s benne az ország egy nagyon becses, érdekes muzeummal gazdagodott.

A fényes ünnepségre a közoktatási kormány, az akadémia, az irodalmi társaságok és több törvényhatóság is elküldte képviselőjét. A kultuszminisztérium képviselőjében dr. Beöthy László Bihar megye főispánja, az akadémia képviselőjében Szász Károly református püspök és Lévy József; a Kisfaludy-Társaság részéről Gyulai Pál és Kozma Andor, a Petőfi-társaság képviselőjében Rádl Ödön jelent meg. A műemlékek országos bizottságát Gyulai László titkár képviselte. Az aradi Kölcsey-egyesület nevében Bieger Ferenc, a debreceni Csokonai-kör részéről Géressy Kálmán, a nagyváradi Szigligeti-társaság képviselőjében Rádl Ödön, Márkus László, Mezei Mihály jelentek meg, Bihar megye törvényhatósága Szunyogh Péter alispánnál, Nagyvárad városa Rácz Mihály főjegyzővel, Hódmezővásárhely Szikszay Dénes és Pokomándy Imre, Debrecen képviselőjében Géressy Kálmán volt jelen. Kiss Áron püspök levélben fejezte ki sajnálatát, hogy az ünnepen betegsége miatt nem lehet jelen.

Tisza Kálmán reggel Gesztről fogaton jött az ünnepségre, melyen Balogh László, Nagyszalonta országos képviselője is jelen volt.

Nagyszalonta rengeteg főterét, a Toldy-teret, reggelre beláthatatlan népsokaság lepte el. A hölgyközönség számára tribün volt felállítva, mely egészen megtelt a város és a vidék szép hölgyeivel. Nagyváradról reggel különvonat hozta a vendégeket. S a sokaság közt örömdeszen tünnek fel a románok, akik Tulkárol és a közeli községekből jöttek, hogy a magyar költő ünnepén jelen legyenek.

Az ünnepség a Himnusz éneklésével vette kezdetét, melyet a nagyszalontai dalárda énekelt; azután Széll Kálmán evangélikus református esperes, az Arany-Emlék-Egyesület elnöke, nagyhatású megnyitót beszédt mondott, majd Lévy József szavalt a el ódját, zajos tapsoktól kísérve. A gyönyörű vers három befejező strófája ez:

A Csonka-tornyot már hű kegyelet ója,
Benne oltárt is a Muzsáknak emelt,
Vércse, bagoly nem lesz örökös lakója,
Köve tovatekint, gyom nem veri föl,
Vihar elkerüli, idő megkiméli,
Zimankós multjárt szob napjait éri.

Öröktűz csillag tündöklék felette,
Mely messze löveli sugár-özönét
Pusztai vándor, ha utját erre vette,
Leleksedik, buzdul, rávetve szemét
A költőre édes ámulatban,
Kinek hamva távol, de szelleme itt van.

Vagy nem! Ne csupán itt, e szűk, néma lakban,
Nagyobb az a szellem, nem fér el az itt,
Fuvalljon mindenütt, köztünk száz alakban,
Osztagosa bőven drága kincseit,
Lantja koszorút bár mind ide hozzák,
De lakása legyen egész Magyarország.

A lelkes éljenzés és taps elhangozásával Rádl Ödön nagyszabású beszédben méltatta Arany János poézisét és e közben elmondotta: Arany mely bölcséleti szellemét érdekesen jellemzi, amit a szónok maga tapasztalt Florencben. A Santa Croce templomban megtalálta az albumot, amelybe a Dante

születésének 600 éves jubileumára hirdetett pályázatra beérkezett költeményeket foglalták. A költeményeknek Dante költészetét kellett jellemezniük és csak olasz, francia, spanyol és latin vers pályázhatott. Valaki beküldte Arany Jánosnak Danteről szóló, ismeretes versét; s ime a bíráló bizottság azt mondotta, hogy sajnálja, hogy e költeményt a pályázati föltételek értelmében nem jutalmazhatja, pedig ez a magyar nyelven írott vers fejezi ki leghívebben Dante poézisnek jellemét.

Ez ennek a nagy szellemnek, ennek a nemesen és mélyen érző léleknek, ennek a minden ízében tiszta, jó, harmonikus embernek, a magyar nemzet és irodalom örök büszkeségének a bölcsője itt, e városban ringott. Inspirációját, hangulatát, költői alkotásainak tárgyait nagyobbára innen merítette; itt fakadt fel tösgyökeres magyarságának a forrása, itt tanulta meg azt a nyelvet, melyen hozzá hasonlóan senki sem írt. Emberi és költői egyéniségének keresetlen, egyszerű, és mégis oly mélységes vonásai ennek a milieu-nek, ennek a keretnek jellegzetes benyomásait tükrözik vissza! A végtelen, a hangulatos síkságot, mely a „füzes Tiszaparttól Biharig egy róna”... a távolban a felhőbe nyúló hegyeket, ahol „Ha Belényes ormán fölkel a nap reggel, végig nézhet rajta, még álmos szemekkel”... a síkon elszórt őserdők rejtelmes homályát, köztük a radványi sötét erdő-ét... a városát, amely egykor oly „nevezetes” volt... és ezért az ódon, a lelket a multba visszaringató toronyt, a Toldi-trilógia inspirálóját, bölcsőjét és színhelyét. Itt élt ő egész lelkével, költészetével, emlékeivel, ábrándjaival, mely családias érzésével egész életén át — és a főváros zajából, a hírnév, a dicsőség zenithjén ide vágyott vissza, ide menekült gondolataiban, örömeiben, bánatában egyaránt. És ha valamben nagy volt, úgy éppen abban volt nagy, hogy azok a szűk, korlátozott életviszonyok, melyek közé eleinte vezette, később a saját akarata utalta, melyek fölött annyit jajongnak az u. n. félreismerő lángelmék, nemcsak nem hatott bénítólag géniuszára, hanem éppen azokból és azok külső keretéből, ebből a környezetből merített inspirációkat, hangulatokat, benyomásokat dolgozta fel költői lángelméje a legmagasabb művészi tökélyvel, éppen úgy mint Goethe tanítja: „aus der Mitte des menschlich Begrenzten, Beengten, zur Höhe des ewig Grossen und Schönen” — örök dicsőséget árasztván vele nemzetére és szülővárosára.

Költő Kálmán alkalmi dala után Szász Károly az Akadémia koszoruját tette le szép beszéd kíséretében.

A Magyar Tudományos Akadémiától — ugymond — megtisztelő megbízást nyertem, hogy az első tudományos egyesületünket az ünnepen képviseljem és az ősidőkből fennmaradt és most Arany János emlékére átalakított toronyra küszöbőre az elismerést és koszorút az Akadémia nevében letegyem. Az Akadémia 70 éves életében annyi jeles tudós és kitűnő ember közt csak kevesen voltak, nagyobb részük már elhunyt, kik az Akadémia tiszteletét és koszoruját inkább megérdemelték volna, kiknek neve soha méltóbb kegyelettel nem fog megőriztetni, mint Arany János. Azután párhuzamot vont elhunyt nagyjainkról és esetelte Arany pályafutását.

Majd a Kisfaludy Társaság nevében Gyulai Pál beszélt a Csonka-torony történetéről, amelyet Petőfi és Arany megénekelt. Petőfi harcra lelkesítette, Arany a harc után vigasztalta nemzetét. A Kisfaludy Társaság üdvözlétet tolmácsolja Nagyszalontának, az emlék-bizottságnak.

A Petőfi Társaság képviselőjében Rádl Ödön emelkedett szellemű beszédben hódolt Arany emlékének.

A Szózat magasztos hangjai közt ért véget a lelketemelő ünnepség, mire a közönség megnézte az Arany-muzeumot. A látogatók könyvébe legelsőnek Tisza Kálmán írta be a nevét.

Déli egy órakor a Népkertben 700 terített lakoma volt. Az első felköszöntőt Beöthy László főispán mondotta a királynak. A királyné szellemét aposztrofálva, arra kéri, folytassa földi munkáját és kérjen áldást és hosszú életet a királynak. Széll Kálmán esperes Wlassics Gyula közoktatásügyi minisztert és képviselőjét, Beöthy főispánt éltette. Balogh Elek az irodalmi társaságok képviselőit, Szász Károly Nagy-Szalonta lakosait, Kozma Andor a hölgyeket köszöntötte fel. Böszörményi lelkész Rádl Ödönért, Nagy Márton a műemlék-bizottságért, Vitkovszky Flórián Tisza Kálmánért üritette poharát. Majd általános érdeklődés közben Tisza Kálmán emelkedett föl. Ritkaság — ugymond — hogy nagy költő oly nagy ember is tudjon lenni, mint egyszerűségében Arany volt. Kívánja, mindig legyenek emberek kik Aranyban nemcsak a költőt, de az embert is méltányolják. Beszéltek még Márkus László, Géressy Kálmán, Gulyás István. Sas Ede az Otthon képviselőjében mondott tisztelet Nagyszalonta népére, melynek meleg szíve a Csonka torony hideg köveinél hatásosabban megőrizi Arany emlékezetét.

A vendégek azután nagy érdeklődés közepette

nézték meg azt a szobát, melyben Arany János szabadságharc után egy évig rejtőzött. A Hidas-utcában van ez a kis szobácska, özege Darvasy Lajosné házában. Ablakain vasból valók a zsalugátérek, melyek Arany szobafogsága alatt egy álló évig le voltak bocsátva.

Este a kolozsvári színház tagjai a „Szigetvári vértanukat” adták elő és utána táncvigalom volt, amelyet messze környék sok szép leánya tett még fényesebbé.

A lakomán felolvasták Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter következő táviratát:

Szel rendezősegi elnöknek

Nagy-Szalonta.

Kegyelettel eltelve a nagy költő emléke iránt, lelkemben ünnepek az ünneplőkkel, akik a küzdelmes, de dicsőséges multra emlékeztető Csonka-tornyot a halhatatlan megénekeltől maradt ereklyék házává avatták, méltóan és tárlóan ünneplve ezzel Arany Jánost, akinek örökbecsű énekeiben szép nyelvünk édes zengzete hangzik s nemzetünk szenvedésekkel teljes, de sikerben is gazdag multja támad föl. Így az ő költészete öröronyként áll a nemzeti érzés ápolására irányuló törekvéseinkben.

Fogadja nagytiszteletű ur s az ünnepen jelenlevők hazafias üdvözlötemet.

Wlassics.

KÜLFÖLD.

A német krízis. Semmi fordulat sem állott be eddig a német politikai viszonyokban. Az a hír, hogy Hohenlohe lemond, még mindig járja, de most már kevesen hisznek benne. Egyes lapok attól tartanak, hogy a politikai hatalmat az agráriusok kezére fogja játszani Miquel. Ez a miniszter már most is feltűnő módon kedveskedik a csatornajavaslat ellenző pártoknak. A centrumnak a kölni érsekség börtölését és a jezsuitatörvényt igéri, a konzervatívoknak a gabonavám felmentését, a lengyelek számára is tartogat némi kedves meglepetést. Így akar barátokat szerezni a csatornajavaslat ügyében s ennek az egy ügynek fölfaldozza az egész német politikát. Ez a császárnak való kedvezkedés azzal jár, hogy az egész német közélet egyoldaluan a csatornajavaslatok jegyében terelődik, ami zavaros és egészen telen állapot. A Kölnische Zeitung egyenesen szavazatvásárlással vádolja a kormányt. A császár döntését nem sokára várják.

HIREK.

Budapest, augusztus 27.

— BUDAPESTI NAPLO. Augusztus 31-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hír. Jeszenszky Sándor miniszteri tanácsos szabadságidejének végén Stubnya-fürdőn tifuszban megbetegedett, úgy hogy kénytelen lesz szabadságának meghosszabbításáért folyamodni.

— A külügyminiszter Ischlb. Mint Ischlből telegrafálják, a király ma gróf Goluchowski külügyminisztert kihallgatáson fogadta. A külügyminiszter délután Mérey követségi tanácsos kíséretében visszautazott Bécsbe.

— Orvosok és természetvizsgálók. Az orvosok és természetvizsgálók 30-ik vándorgyűlése ma nyílt meg Szabadkán a közönségi új főgimnázium dísztermében. Schmausz Endre főispán megnyitó beszéde után a Kovács tanár emlékére alapított aranyérmű egyhangulag Chyzer Kornél miniszteri tanácsosnak ítélték oda, ki az érmet a gyűlés emlékére Szabadka város muzeumának ajándékozta.

— Magyarország Párisban. A párisi huszártérre sikere érdekében újabb ismét jelentős lépés történt. Nikolaj orosz nagyherceg parancsára megküldték az orosz gárdahuszárezrednek egy teljes egyenruházatát Woronin ezredes bécsi katonai altasénak, hogy azt a kiállítás számára adja át. Az átadás Klepsch tábornok Bécsben időző osztrák-magyar katonai meghatalmazott szíves közvetítésével e napokban megtörtént. Az orosz hadügyminisztérium s az orosz katonai körök rendkívül rokonszenvesen támogatták az eszmét.

— Az egyetemről. A tudományegyetemen a most folyó építkezések miatt a beiratás és vizsgálatokat elhalasztották. A beiratások és a vizsgálatok kezdetéről a hírlapok utján értesítik az érdekelteket.

— **Goethe-ünnep.** *Majna-Frankfurtban* nagy fényvel ünnepelték meg ma Goethe születése napjának 150-ik évfordulóját. Az ünnepség a Goethe-szobor előtt kezdődött, mintegy 300 testület, közte a bécsi Goethe-egyesület kocsorut tett a szoborra. Délután a hippodromban hangverseny volt, amelyen Frigyes császárné, a király és a trónörökösne is jelen volt.

— **A legutolsó pápaválasztás.** Berthelet olasz író nemrégiben könyvet adott ki *Il papa futuro* cím alatt, amelyben érdekesen írja le a legutolsó pápaválasztást. Abban nagy szerepe volt a sajtónak is. Egyike azoknak, akik a legjobban érdeklődtek Pecci bíborosnak, a későbbi XIII. Leo pápának a megválasztása iránt, volt Galimberti, aki aztán a bécsi nuncius lett. Alig hunyta le a szemét IX. Pius, nyomában a legnagyobb buzgalommal ment a küzdelembe a jelöltjéért. Erre vonatkozólag Berthelet közli gróf Graziadeinek a levelét, amely a következőket mondja:

Azon a napon, amelyen IX. Pius meghalt, találkoztam a csonon Potenziani hercegnével (Galimberti bizalmas barátja). Köszöntöttem és értesítettem, hogy IX. Pius utolsó perceit éli. Felszólított, hogy szálljak fel a carozsájába, s menjek vele és a férjével a Vatikánba. Mentünk fel a lépcsőn a pápa lakosztályába, amelyeket főpapok, hercegek és hölgyek leptek el. Negyed hat volt délután, s csakhamar jelentették nekünk, hogy a pápa halott. Amikor távoztam a Vatikánból, a *Fanfulla* ismert szerkesztőjével, Ugo Pescivell találkoztam. Megmondta neki, hogy a pápa meghalt, s információkat ígért a *Fanfullának* másnapra. A hercegné megkérdezte, hogy írok-e ebbe az újságba. Megmondtam, hogy néha dolgozom belé. A hercegné arra meghitt az este ébred. Ott találtam az ebédnél monsignore Galimbertit is, akinek bemutatnak. Miatlan a monsignore megtudta, hogy összekötésben vagyok a *Fanfullával*, megkérdezte, vajjon összekötésbe juthatnék-e Olaszországnak és a külföldnek tekintélyesebb újságíróival a legközelebbi konklavéra nézve. Azt feleltem, hogy igen, mire megkért, hogy másnap reggel kilenc órákor jöjjenek el a Via del Pozzetto 108-ik száma alatt lévő lakására. Másnap, amikor megjelentem, elmondotta, hogy meg van bízva azzal, hogy Pecci bíborosnak pápává választása érdekében a külföldi sajtóban propagandát csináljon. Sejtette velem, hogy Franchi bíborosnál kapta a megbízást, akinek Galimbertivel való bizalmas barátságát általánosan ismerték. Mielőtt feleletet adtam volna neki, megkérdeztem, vajjon Pecci bíboros az intranzigenseknek a jelöltje-e, vagy pedig a bíboros kollegium ama részéé, amely a mérsékeltre és az Olaszországgal való kiegyezésre hajlik. Galimberti kijelentette erre, hogy Pecci a mérsékeltnek jelöltje, s ha pápának választják, kész bármily kiegyezésre Olaszországgal. Ekkor megígért, hogy másnapra megadom a választ.

A levél vége aztán szól arról, hogy a Graziadei gróf biztosította a *Fanfulla* támogatását, valamint a *Gazetta d'Italia*ét. Akkoriban éppen a pápa közel lévő halála miatt Rómában időzött már egy hónap óta Gallenga a Times levelezője. Galimberti nagy súlyt helyezett a Times támogatására. Gallenga naponként eljárt a *Fanfullához*, ahol hámasban a *Fanfulla* igazgatójával, Avanzinivel tanácskoztak, Gallenga tréfásan meg is jegyezte egyszer:

— Mi itt választjuk a pápát.

Ők aztán szervezték a külföldi propagandát is és Pecci bíboros pápa lett. Hanem úgy a bíborosok, mint az újságírók csakhamar megoszlottak várakozásaikban az Olaszországgal való kiegyezés dolgában.

— **Beiratás.** A *budapesti református főgimnáziumban* a beiratások szeptember első nyolc napján lesznek. A javító vizsgálatokat szeptember 1-én, a magánvizsgálatokat szeptember 2-ikán tartják meg. Előjegyzetelni mindennap délelőtt az igazgatósági irodában lehet 10-től 1 óráig. — **A fővárosi iparajzsiskolában** (IX. Lónyay-utca) a beiratások az iparosok vasárnapi és esti, valamint a nyilvános rajzterem mindennapi tanfolyamára szeptember 1—15-ig tart, 9—12 között. Iparossegédkeket s inasokat vesznek ide föl, aki az ipari szakrajzolást elsajátítani óhajtják. A nyilvános rajzteremben kezdők és haladók tanulnak, külön a nők, külön a férfiak, akik 14-ik évüket már betöltötték. Beiratási díj 1 forint, a tandíj havonként szintén 1 forint, amelynek fizetése alól azonban az inasok fel vannak mentve. Először jelentkezők iskolai bizonyítványt s oltási igazolványt kötelesek felmutatni.

— **Egyházi zene.** A belvárosi főplébánia templomában délelőtt tíz órákor fényes zenés mise volt, amelyet Kirner Károly apátplébános mondott nagy segédlettel. A mise alatt a *Ganz-gyári daloskör* és a templom zenekara régi magyar énekeket és misérészeket adott elő *Szauthner* Zsigmond karnagy vezetése alatt. A magánrészeket a daloskör tagjai énekelték.

— **A megnyugodott istenek.** A kínai istenek, az ottani papok állítása szerint, nagy haragosai a gözmozdonyból felszálló füstnek, mely az orrukat csavarja. Ennélfogva a pekingi vasúti állomást a várostól másfél mérföldnyire kellett felépíteni, hogy az isteneknek ne legyen okuk a panasza. Most azonban nagy vigásd van a kínai Parnasszuson, mert komoly kilátásai vannak a rakinni isteneknek,

hogy olyan vasutak száguldanak végig a mennyei birodalmon, amelyeknek nincs füstje. Ő felsége *Kueng-fu* és *Tsu-hsü* övezgye császárnő jelenlétében ugyanis tegnap avatták fel a négy angol mérföld hosszúságú villamos vasutat, mely a császári épületeket és a nagy parkot köti össze.

— **Arany János irókészlete.** *Csiky* Kálmán műegyetemi tanár a nagyszalontai Arany János emlékegyesületnek megküldte Arany János irókészletét, amelyet husz esztendőn át használt. *Csiky* az irókészletet 1879-ben kapta Arany nejétől. Érdekes, hogy miként jutott *Csiky* Kálmán az irókészlethez. A *Toldi szerelmének* megjelenése után ugyanis a nagy költőnél járt *Ráth* Mór s megpillantván asztalán ezt a tintatartót, azt a megjegyzést tette rá, hogy Arany János iróasztalára nem való egy a szegényes irókészlet.

— **Husz év óta használom már — felelt** Arany, s kitart addig a rövid ideig, amíg szükségem lesz rá.

Másnap egy díszes irókészlet volt a költő asztalán a kiadó ajándékából. De ő nem minden ellenkezés nélkül engedte meg nejeinek, hogy a megszokott ócska tárgyat az új pompásabbal kicserélje. Így jutott aztán a régi irókészlet *Csiky*hez, több más ajándékul kapott emléktárggyal együtt, amelyek már az Arany-szobában vannak elhelyezve, ahol mint *dr. Csiky Kálmán műegyetemi tanár és neje Gönczy Etelka ajándéka* szerepel. A tintatartó egyébként nem valami dísztelen tárgy. Állványa sötétpiros keményfából való volt, sárgaréz cifrázatokkal. A tinta és porzórtartó üveg, de szintén rezes cifrázatu fakupakkal. A számszámot Arany akkor vette, a mikor lakását Nagy-Körösről Budapestre tette át.

— **A vértanu emléke.** *Nagyváradról* táviratozza tudósítónk: Szép, lelkes ünnepséget tartott ma *Nagyvárad* polgársága, *Ruikószky* Kázmérnak, a szabadságharc egyik vértanujának emlékezetére, aki lengyel katona léteire a magyar szabadsáért ontotta véréit. Paskievics, az orosz főparancsnok a lengyel kapitányt 1849. augusztus 28-án *Nagyváradon* agyonlövötte. Jeltelen sírban pihentek a vértanu hamvai egészen 1869-ig, amikor *Nagyvárad* kegyeles polgárai kiemelték a vértanu földi maradványait a szántóföldön levő sírból és az ugynevezett Bóné-kut melléti temetőbe vitték. *Ruikószky* Kázmér hamvai fölött immár obeliszk emelkedik, tetején hatalmas turulmadárral.

Tavaszzsal határozta el *Nagyvárad* közönsége, hogy a sírnál az ötven éves forduló alkalmából emlékünnepet rendez s az emléket gondozásába veszi. Az ünnepet ma, vasárnap délután tartották meg nagy közönség jelenlétében. Az ünneplők a Szent-László-téren gyülekeztek zászlók alatt; ott volt a függetlenségi párt *Szokolay* Tamás elnök vezetésével; a 48-as honvédek egyesülete *Szűcs* István vezetésével, továbbá még számos egyesület. A sokaság hazafias dalok énekletével vonult ki a temetőbe, ahol a református egyház daloskőre énekelte a Hymnuszt. Majd *Sulyók* István református lelkész mondott emlékbeszédet a vértanuról, mire a lengyel himnuszt énekelték el, ezután *Papp* János hírlapíró elszavalta *Sas* Edének, a *Nagyvárad* szerkesztőjének magas szárnyalása ünnepi költeményét, melynek három strófa így hangzik:

... S jöttél, hogy együtt küzdj a szent esztében,
És együtt vesztél volna el velünk,
De mint a halál megfog csontkezével;
Kézét rád tette ádáz ellentünk.
Dördült a fegyver... Holtan összerogytál,
Égre kiáltott melledben a seb.
És haláloddal sötétebb a gyászunk
És dicsőségünk ege fényesebb!

S e föld alattunk itta be a véred,
E föld, holott apáink vére folyt.
Mely ezredében által annyi bajnok
És annyi mátyr temetője volt.
Ha nem lehettél miénk életedben:
Nekünk adott egészen a halál.
Lengyel vitéz! *Magyar* lettél a percben,
Amikor értünk sírba roskadá!

S most itt pihensz... S hol síremléked ormán
Büszkén lebbenti szárnyát a turul,
Zarándokolva eljön az utókor
S neveddel ajkán, buzgón leborúl.
S rajongva száll föl te hozzád a lelkiünk,
Ki ott vagy immár a felhők felett...
Az égbe látunk... Ott a tizenhárom...
És testvérkezet nyújtanak neked!

Bulyovszky József polgármester ezután *Nagyvárad* város nevében megkoszoruzta a síremléket és átvette azt a város gondozásába. A hazafias szép ünnepség a Szózat éneklésével végződött. Az ünnep után az iparosifjak egyesülete is kivonult a sírhoz, ahol *Abella* Mihály szavalta el *Marton* Manó, a *Nagyvárad* szerkesztőjének gyönyörű ünnepi versét.

— **A román közművelődési egyesület közgyűlése** ma kezdődött meg Déván. Istentisztelet után *Puskariu* Hylarion szebeni ésekhelyettes megnyitó beszédet mondott, melyre megválasztották a különféle bizottságokat. *Hosszu* Ferenc ügyvéd üdvözölte erre a közgyűlést. A tagok nevében *Vulkan* József, a Kisfaludy Társaság tagja szép beszéddel válaszolt. Délben több száz terítékű diszebed volt. A vendégek közt feltűnően sok a nő, mert a tagok nagyobb része családostól érkezett. *Puskariu* elnök ő felségére mondta az első felköszöntőt, melyet a vendégek állva hallgattak meg és lelkes szótreesca kiáltásokkal kísérték. *Bunea* görög-katolikus kanonok az „*Astra*” elnökségét és tisztikarát élte. *Rékhy* Lajos tanfelügyelő a megjelent magyarság nevében tartott felköszöntőt, kifejtve, hogy a magyarság örömmel szemléli a román testvérek kulturális haladását, mert minél magasabbra emelkedünk, annál jobban közelünk egymáshoz. Délután néppünnepet, este pedig hangversenyt rendeztek. Holnap folytatják a közgyűlést.

— **Bányászok gyűlése.** Iglőlől táviratozza tudósítónk: Az országos bányászati és kohászati egyesület ma tartotta Iglón rendes közgyűlést. A gyűlést gróf *Teleki* Géza, kétszáznál több tag jelenlétében a városházán délelőtt kilenc órákor nyitotta meg. *Csiky* Zenő főispán erre a vármegye, *Folgers* polgármester a város és *Münich* Kálmán az iglői szakosztály nevében üdvözölték a kongresszust. Az elnök válasza után felolvasták az egyesület sikerdus működéséről szóló elnöki jelentést. *Lukács* László pénzügyminisztertől üdvözlő távirat érkezett, melyet lelkesedéssel fogadtak és táviratban viszonzottak. A közgyűlés a zárszámadást tudomásul vette és a jövő évi közgyűlés helyét *Selmecbányán* jelölte ki. Az alapszabályok módosítása iránt *Svechta* Gyula javaslatát elfogadták. A közgyűlés egyéb tárgyainak megvitatásában *Weherle* Sándor, *Farbaky*, *Münich* és mások vettek részt. A megüresedett választmányi tagsági helyre *Zsigmond* Árpádot választották meg. A gyűlés berekesztése után diszebed volt Iglőfűreden.

— **Huszonöt év.** A *budapesti asztalossegéd*ek önképző, *betegsegélyző* és *temetkezési* egylete ma ünnepelte huszonöt éves fennállásának évfordulóját. Az ünneplést a Nemzeti Demokrata Munkáspárt Baross-utcai termében diszközgyűlés előzte meg. *Kanyó* László elnök szép szavakban ismertette az egylet huszonöt éves működésének eredményét és bemutatta *Thék* Endrénének, az egylet elnökének levelét, melyben az 200 forinttal járul az egylet felvirágztatásához. A diszközgyűlés örömmel vette tudomásul az elnök jelentését, mire leleplezték az elnökség és a választmányi tagoknak csoportképét. *Décsé* Miklós emlékbeszéde után *Varga* Imre ösztartásra buzdította a tagokat; tartsák mindig szemük előtt — ugymond — az egylet hazafias és kulturális célját, annak valamennyien annak felvirágztatására. Az egylet dalárdájának befejező éneke után a gyűlés véget ért. Az egylet délután a Népligetben hangversenyyel egybekötött táncmultságot rendezett.

— **Szíklaomlás a Gellérthegyen.** Az elmúlt éjjel történt szíklaomlás következtében a *Ferenc* József hid közelében ma reggel egyes bizottság járt s a közlekedést úgy a villamos vasut, mint a közönséges kocsik számára megnyitotta. Korán reggel csupán óvatossági szempontból a kelenföldi vonalon s a fogaskerekű vasut felé átszállással történt a közlekedés, de azután fennakadás nélkül bonyolították le a forgalmat.

— **Munkásgyűlések.** Nyolc gyűlést jelentettek be mára a rendőrségnél a munkások, de ezek közül a legjelentékenyebbet: az asztalosokét a főkapitány nem engedélyezte. A gyűlésen az asztalos sztrájkot akarták tárgyalni, egy belügyminiszteri rendelet értelmében azonban sztrájk alatt nyilvános gyűlésen a sztrájkot tárgyalni tilos. A gyűlést a Gyönytyúk- és Kőfaragó-utca sarkán levő vendéglőbe hívták össze. Mivel tüntetőül tartották, a rendőrség nagy számmal vonult a gyűlés színhelyére. Mintegy ötszázan lehettek már együtt, amikor *Schmid* Ede rendőrfelügyelő távozásra hívta fel a munkásokat, akik szél is oszlottak.

A nyomdászok délelőtt 11 órákor a Vigadóban gyülekeztek s a nyomdászok helyzetével s az árszabály ügyével foglalkoztak. — Az ácssegédok az ács munkások helyzetét és a munkanélküliséget tárgyalták. *Dienes* Balint indítványára elhatározták, hogy az építő-mesterek ipartestületéhez memorandumot nyújtanak be, melyben kéri: a 9^{1/2} órai munkaidő bővítését, az óránkénti bér minimumának 20 krajcárban való megállapítását s az akkordmunka eltörlését. Kimondták egyuttal, hogy ha a mesterek követeléseiket nem adják meg, mint az asztalosok, ők is megkezdik a részleges sztrájkot. — A kőművesek az általános választási jogról és a szociáldemokráciáról beszéltek. — A től munkások a nemzeti kérdéstről tanácskoztak. *Martinek* István kijelentette, hogy mozgalmat indítanak, hogy a tótokat a szociáldemokrata eszme neknek megnyerjék s akkor nem pánszláv törekvések vezetik majd a tőtséget, hanem gazdasági helyzetük javításán fognak buzgólkodni. — Zajos volt az *őbudai munkások* gyűlése. Egyik szónok itt azt jelentette ki, hogy a munkások már tovább nem várnak a választási jog megadására, hanem betörnek a parlament kaput. — E kijelentésért a rendőrtiszt megvonta tőle a szót. — *Ujpesten* ké

gyűlést tartottak: egyiket az asztalosok, másikat az építő munkások. A gyűlések mind nagyobb rendezvények nélkül folytak le.

— **Garázda katonák.** A ferencvárosi vásártér korcsmájában az éjjel néhány közhadseregbeli katonára nagy garázdalokadást vitt véghez. Faragó Ferenc rendőr, aki arra cirkált, a harci zaj hallatára odasietett és a korcsmába lépve, felszólította a garázda katonákat, hogy csendesen távozzanak. A fékevesztett katonák erre kirántották oldalgyertyüket és a rendőrt leszurással fenyegették. A halálos veszedelemben forgó rendőr kimenekült az ajtón és több társát hívta segítségül. A rendőrök benyomultak a helyiségbe, de a katonák most is ellenállottak. Erre aztán a rendőrök kardot rántottak. A katonák látva, hogy ennek fele sem tréfa, menekülni kezdtek. A rendőrök utánuk eredtek és hármat le tartóztattak. Az elfogottakat átadták a katonai őrszolgálatnak.

— **Dreyfus — Ó-Budaváran.** Szenzációs es. éje van ma hétfőn Ó-Budaváran. A rendes fényes műsoron kívül: Dreyfus kapitány, Dreyfus Lucia, Labori, Zola, Picquart, Walsin-Esterházy, Paty és Loubet elnök élő alakjai kerülnek bemutatásra 10 óra után a nagy színpadon, oly élethűséggel, hogy közönségünk úgy zivanzol személyesen ismeri majd meg a rennesi világdrama főbb szereplőit. Az összes személyeket Ghezzi a világhírű átváltozó művész alakítja villámgyors átváltozással.

FŐVÁROS.

(*) **Uj tisztiorvosi állások.** A fővárosi tisztiorvosi hivatal a főváros egyesítése óta egy és ugyanazon szervezettel működik s személyzetének nagysága egyáltalán nem változott. Természetes tehát, hogy a főváros fejlődése és a számtalan új egészségügyi intézmény megalkotása következtében a fővárosi hivatal ma már munkaanyagát feldolgozni nem képes, s működése kielégítő nem lehet. A tisztiorvos előterjesztésére mai ülésén elhatározta ennél fogva a tanács, hogy két új tisztiorvosi állást rendeztesen a kerületi tisztiorvosi állásokkal egyenlő minősítés és javadalmazás mellett oly formán, hogy a két új orvos a kerületi tisztiorvosokkal egy státust fog alkotni. A főváros ezzel sok napi munkától szabadul meg s lehetővé válik, hogy egyes fontos közegészségügyi kérdésekkel a jövőben behatódiban foglalkozzék. A tanács az új állások szervezése tárgyában sürgős eljárásra hívta fel a jogügyi és szervező bizottságot. Addig is azonban, míg a dolog keresztülvihető lesz, a fővárosi hivatalban két napidíjas orvost alkalmaznak 5—5 forint napidíjjal. Felhívta tehát a tanács a főszámvevőt, hogy ezek javadalmazására a pénzügyi és gazdasági bizottság útján sürgősen keressen fedezetet, hogy az ügyet már a legközelebbi közgyűlés elé lehessen vinni.

SZINHÁZ, ZENE.

** **Hegedűs Gyula Budán.** A Vígyszínház közönsége, amely primadonnaképpen ünnepli Hegedűs Gyulát, már megállapodott abban, hogy Hegedűs játékművésze sokoldalú. Pedig nem is ismeri Hegedűs művészetét a maga teljességében. A Fővárosi Nyári Színházban mutatta meg ma este Hegedűs Gyula a *Kornevillei harangok Gáspárjában*, hogy énekes szerepben éppen olyan kiváló, mint egyébb szerepeiben. Finoman, érzéssel énekel és alakításának művészi értékét emelte az a karakterisztikus játék, amelyet tőle már megszoktunk. A telt ház közönsége nyílt színen is többször megtapsolta a vendégművészt, fölvonások után pedig ötször-hatszor hívták a lámpák elé. Az operette előadása egyébként is jó volt; R. Réthi Laura nagy hatással játszotta Serpolett szerepét, gyönyörűen énekel és diszkrét pajzansággal játszott; Szende Anna játékkáról és énekeiről ugyanazt mondhatjuk. Juhász, Krémer, Stoll és Füredi szintén részesedtek az est sikerében. — Hegedűs holnap Othelloban játssza Jágo szerepét.

** **A szinfalak varázsa.** Ha szezon derekán beütött a Dreyfus-affér leleplezése, gondolta Feld papa, mennyivel inkább lesz hasznosabb a közszínház közönségének leleplezést nyújtani. Valljuk be, a Városi Igazgatója jól számított. A szinfalaknak megvan az a varázsa, amely még a ligetbe csalja a publikumot. És a *Szinfalak varázsa* című életkép, amelynek ma este volt a bemutatója, ugyancsak alapos bepillantást enged a kulisszák mögé, meg a színészéletbe. A német darab szerzői — kíváncsiaknak mondjuk meg: Gettke Ernő és Engel Sándor — talán nem is tartották be azt a kötelességet, amelyet a világot jelentő deszkák látogatónál elvárnak, — no de sebj, az indiskreciót megbocsátjuk, ha érdekes. A ligeti aréna közönsége érdekesnek találta a „színészéletből merített” dalokkal ellátott életképet, érdeklődéssel

kisérték végig a darab cselekvényét mozgó három színészpár élményeit, jó és balsorsban egyaránt. A szereplők közül nagy hatással játszott Feld Irén, Marosy Adél szépen énekel, Borbély érvényesítette kvalitásait alakításában, Keszler játéka, mint mindig, intelligens volt, Nyilassi, Kömley, Polgár és Bihari szintén sok tapsot kaptak. Röviden: *A szinfalak varázsa* a szezon végéig kasszadarabja, amiben nagy része van Szirmai Imrénnek, aki a darabot ügyesen, ötletesen magyarsította. A premier közönségének egy kis része különben hajlandó volt a szerződésről egészen neki tulajdonítani és hívta a lámpák elé, de hasztalan.

** **Sarah Bernhardt Bécsben.** Sarah Bernhardt, akiről megirtuk, hogy október első felében vendégszerepelt a *Carl-Theater*-ben, öt estét át játszik a bécsi közönség előtt. A művész Adrienne Lecoureurben, *La femme de Claude*-ban, *Frou-Frou*-ban, Racine *Phédra*-jában, a *Kaméliás hölgyben* és végül *Hamletben* lép fel.

** **Hírek a Fővárosi Nyári Színházról.** A Fővárosi Nyári Színházban pénteken lesz a társulat komikusának és egyik rendezőjének, Krémer Jenőnek rendezői jutalomjátéka, amely alkalommal először kerül színpadra *A beszélő kut*, melyet az igazgató fényes kiállításban hoz színpadra. — Szeptember havában nagy látványosságra készül a társulat. Az új darab címe *Grant kapitány gyermekei*. — A hét során két érdekes vendége lesz a színháznak: *Hegedűs Gyula* és *Gyöngyi Izsó*, a *Vígyszínház* kedvelt művészei.

** **Színésziskolai beiratások.** A Rákosi Szidi-féle színésziskolában már megkezdődtek a jövő iskolaévre való beiratások és folynak szeptember 4-éig minden délután 3—5 óráig az iskola helyiségében (VIII. Rókk-Szilárd-utca 4. sz.)

** **Színészfelvételi vizsgálatok.** Az Országos Színészegyesületben szeptember elsején tartják meg a rendes felvételi vizsgálatokat. A vizsgálatokra, mint értesülünk, sokan jelentkeztek. A felvételi bizottság a tanács legutóbbi utasításához képest, nagy szigorral fogja megválogatni a jelentkezőket, ez lévén egyetlen módja annak, hogy az utóbbi időben sokat emlegetett színészproletariatus terjedésének gátát vessenek.

** **A vidéki színészet új alapszabályai.** Az Országos Színész-Egyesület, mint már említettük, a belügyminiszter utasítására, új alapszabálytervezetet dolgozott ki a nyári szünet alatt. Ezt a vidéki színészetre oly nagyfontossággal reformtervezetet a szeptember huszonkilencedikére összehívott tanácsülés tárgyalás alá veszi. Az elfogadott új alapszabályokat a tanács azonnal felterjeszti a belügyminiszterhez megerősítés végett.

MŰVÉSZET.

□ **Velasquez-kiállítás.** A nagy spanyol mester műveiből rendezendő kiállításra már nagyban készülnek az Országos Képtárban. A kiállítás Velasquez műveit kitűnő metszetekben, fotográfiákban és egyes magyar művészek által készített kiváló és teljesen hű másolatokban fogja bemutatni. *Hegedűs László* festő, akit a kormány Velasquez másolására küldött ki Madridba, most tért vissza Velasquez egyik művének, *Moentippusnak* a másolatával, amely egyik érdekessége lesz a kiállításnak. A kiállítást a magyar tudományos akadémiában rendezik októberben, ahol most a Van Dyk-kiállítás van.

□ **Száz művészi plakát.** A plakátrajzolás egy budapesti specialitása, *Basch Árpád*, érdekes kiállítást rendez a tél folyamán saját művészi plakátjából, amelyek már megjelentek, vagy csak ezután kerülnek a nyilvánosság elé. A kiállítás körülbelül száz falragaszt fog felölelni. A plakátok legnagyobb része külföldi megrendelők számára készült.

□ **Linek Lajos freskót.** *Linek Lajos*, az ismert rajzoló és festő, nagyobb szabású freskóképeken dolgozik most. A rákospalotai templom külső és belső falterületeit ékesíti freskókkal, egyuttal kifosztja ugyanabban a technikában az újpesti közszínházat is. A művész most egész idejét ezzel a munkával tölti.

□ **Részletfizetésre vásárolt képtár.** Az olasz kormány most végleg elhatározta, hogy az állam megvásárolja a Borghese-képtárt — *részletfizetésre*. A vételár három millió 600,000 frank. *Tizian Égt és földi szerelem* című képe egymagában két és fél millió frankkal van a leltárba fölvéve. Az összeget tíz évi részletben fizetik ki.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

□ **Nemzeti iparunk.** Ezzel a címmel egy érdekes riport jelent meg *Földiák Gyulától*, ki előkelő helyet foglal el közgazdasági életünkben. A kétféle tanulmány annyira életrevaló megjegyzést és konkrét javaslatot tartalmaz, hogy azok fölötti illetékes körökben bizonyára élelnek eszmecsere fog megindulni. Földiák e művével bebizonyította, hogy kiválóan

praktikus érzékkel bír. Az ipart nem egyoldalúan kívánja fejleszteni, hanem összhangban a mezőgazdaság föllendítésével. Megerősíteni akarja első sorban a már meglévő iparágakat (szesz-, malom- és cinkipart), aztán a len- és kendertermelés általánosításával szövőipart létesíteni. Szerinte a termelés ezen ága hivatal van talpraállítani a mezőgazdaságot. Az új iparvállalatok támogatása végett szükségesnek látja oly pénzügyi intézet létesítését, mely azoknak hosszú lejáratú amortizációs kölcsönöket nyújtson, obligációkat bocsátván ki, melyekért az állam vállalja el a garanciát. Figyelemreméltó az a javaslata is, hogy a munkás-szocializmus terjedése preventív intézkedéssel gátolható, még pedig oly módon, hogy az új részvénytársasági vállalatok köteleztesseken a tiszta haszonból bizonyos részt juttatni munkásaiknak is. Földiák kiterjeszti figyelmét az ipari élet minden ágára, s tartózkodás nélkül gyakorol kritikát egy-egy kormányintézkedésről, mint az iparosoknál meg a közönség mulasztásai fölött. Rőpirat, mely Grill Károly kiadásában jelent meg, mindenki számára érdekes és tanulságos olvasmány.

VIDÉK.

— **(Kerékpáradó Aradon.)** Mint aradi levelezőnk táviratozza, a belügyminiszter a kerékpárokat kivett 5 forint városi adót helybenhagyta, a fegyveradóit azonban nem. A különleges italokra, élelmiszerekre, illatszerekre, fűcán, őz, és egyéb vadakra tervbe vett városi adót a belügyminiszter szintén nem hagyta jóvá.

— **(Lelenczház Kassán.)** Az Országos Fehér-Kereszt-Egyesület kassai főkjá legközelebb egy nagyon humánus intézményt valósít meg a Kassán pár év előtt elhunyt Tordássy András hagyományának felhasználásával. Tordássy ugyanis egyik kassai háza fölött akkért végrendekezett, hogy azt egy lelenczház céljaira használják fel. Az Országos Fehér-Kereszt-Egyesület a végrendekezést intencióinak megvalósítására vállalkozván, a Tordássy hagyatékához tartozó föltcai házat a lelenczház céljaira átalakította s a lelenczházat már októberben meg is nyitják. EGYELŐRE csak csecsemőgyermeket vesznek fel az intézetbe s ezek addig találnak ott elhelyezést, amíg annyira meg nem erősödnek, hogy az egyesület ellenőrzése alatt dajkaságba ki nem adhatók. *Rakovszky* Endre alispán közreműködésben hívta fel a földszolgabírákat, hogy a gyermekelhelyezésre alkalmas és vállalkozó családokat járasson ki irják össze. A lelenczház létesítése körül *Pekhy* Zsigmond főispánnak van a legtöbb érdeme, aki a Fehér-Kereszt-Egyesület kassai főkjának elnöke.

Nyíltér.

(Az a rovat alatt közlötöknek sem tartalmáért, sem alakjéért nem felelős a szerkesztőség.)

Egyévi önkéntesek

legelőgánsabbán és legelőgánsabb egyenruhával felszereltetnek

Tiller Mór és Társa

cégnök

Budapestben, Károlylaktanya.

oszlák császári és magyar királyi, görög királyi, szerb királyi, román királyi és perzsa császári udvari egyenruha-szállítók, 5 cs. és kir. fensége József főherceg, 5 kir. fensége György görög trónörökös, 5 kir. fensége luxemburgi nagyherceg udvari egyenruha-szállítók. **Sorozókételek** hivatozással e lapra, ingyen és bérmentve kapnak oly árjegyzéket, mely az egyévi önkéntes jog elnyerésére vonatkozó **védővénycikket, utasításokat és folyamodvány-mintákat** tartalmazza.

Dr. Grossmann kiérd. kórházi

szem- és fülészeti főorvos nyaralási helyéről visszatért és orvosi működését ismét megkezdte. **Váci-utca 15. sz.**

SPORT.

* **Match Zászlós és Andréé közt.** Gróf Károlyi István és *Luczenbacher* Miklós, mint a *Sportterület* illetékes forrásból értesül, a tegnapi lövészverseny után elhatározták, hogy *Zászlóst*, az István-díj nyertesét és *Andréét*, a tegnapi budai-díj győztesét jövő esztendőkor az utolsó verseny után nyilvános matchra engedik össze. A tét mindkét részről egyenkint 5000 forint, a verseny távolsága 1800 méter, vagyis az István-díj távolsága, *Andréé* 3 éves, *Zászlós* 4 éves ló lévén. Károlyi gróf lóva az egy év korért 5 kiló teherelőnyt kap. A szenzációs verseny programja e szerint a következő:

Match. Tét egyenkint 5000 forint, távolság 1800 méter.

Gróf Károlyi István 3 é. pm. *Andréé* 49 kg. lovása Gilchrist.

Mr. Wood 4 é. pm. *Zászlós*, 54 kg. lovása Rumbold.

A rendkívüli érdekes fogadásra, amelynél szenzációsabb eseménye most nem is lehet a sportmeneknek, gróf Károlyi Istvánnak a teg-

napi budai-díj után tett az a kijelentése adott alkalmat, hogy:

— Az én lovam nyerte volna az István-díjat, hogy ha futhat érte és nem Zászlós.

Ugy Zászlós, mint *André*, holnap kezdi meg a munkát az „uj István-díjra.”

Balesett egy kerékpárversenyen. A „Meteor” kerékpárklub nagyváradi bajnokversenyén, táviratozva levelezőnk, igen komoly baleset történt. Jäger József gépének kormányja eltört, mire Jäger leesett, betört fejével, eszméletlenül terült el az országúton. A versenyzők nagy része abbahagyta a küzdelmet s segélyre sietett. Első lett Koch Manó, ki időérmet kapott.

A baden-badeni meeting. Baden-Badenből táviratozzák lapunknak: Két fényes diadalt aratott itt ma a magyar tenyésztes: Gróf Festetich Tasziló *Attila*-ja megnyerte a Chamant-versenyt, *Hableány* pedig, Rohonczy Gida tenyésztese megnyerte a 25.000 márkás badeni nagy handikap-akadályversenyt. Ez utóbbi részletes eredménye a következő:

Badeni nagy handikap-steeplechase. Díj 25.000 márká. Távolság 6000 márká.

Lovag *Mauthner V. Hableány*-a (Wheeler) első. Mr. B. *Peterzell*-je (Printen) második.

Kuhn J. *Kadett*-je (Lippold) harmadik. Azután: *Serpenteau, Porridge, Sonderling, Silk Spider, Julianstown, Albert Eduard, Circe, Ashton, Sonntagsbub.*

A 4000 márkás Chamant-versenyben *Attila* első, *Mistake* második, *Cimex* harmadik. A nap egyik legérdekesebb versenyét, a 16.000 márkás *Fritz Sachsen Weimar-Rennen* a német *Liebel* nyerte meg a francia *Iván IV.* és a német *Bayreuth* ellen. A *Königsverseny* *Goldregen* nyerte meg *Commandant* és *Connex* előtt.

A Királyné-díjért, mely a nyári meeting utolsó nagy versenye, értesülésünk szerint a következő lovak indulnak:

Dreher A.	<i>Per Butters</i>	Smith
Ugyanöz	<i>Bussell</i>	Bulford
Báró Königsvarter H.	<i>Kománasszony</i>	Adams
Gróf Degenfeld I.	<i>Rio Tinto</i>	Barker
Blaskovich Ernő	<i>Napfény</i>	Rumbold
Báró Springer G.	<i>Mindegy</i>	Hyams

Adomát, mely hetek óta egyik favoritja volt a versenynek, akedidens érte, ezért indulása kétséges.

A jövő évi Derby favoritja a német *Don José*, a Zunkunftsverseny győztese lett 10-szeres pénzzel. Utána *Attila* fogadják 12, *Polonist* és *Pildust* 14-szeres pénzzel.

Pardon, a Derby-nyerő, melynek története a Királyné-díjból és a Jubileum-díjból olyan nagy felhajtást keltett, ma Budapestre érkezett. Minthogy semmiféle versenyben nincs most kötelezettsége, Pardon megérkezésének okát a trainernek és jockeyk sem tudják megfeyteni. Valószínűnek tartják, hogy *Pardon* már legközelebb ménesbe megy.

Nyári lóversenyek.

(Nyolcadik nap.)

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, augusztus 27.

Angely megszégyenítette ma örök időkre a nagy favoritokat és letörte az egész nagy tribünt a Budapesti-díjban, amikor a flyernek tartott *Iro* előtte haladt el, ha csak nyakhoszsza is a cél előtt. *Angelyre* 2 „rea”-val is szívesen fogadtak, mivelhogy *Áruló* rossz. *Iroról* pedig több volt a bizonyosnál, hogy a 2800 méteres távolságnak már a felén kiműlik attól a sebes pacetól, amelyet *Angely* fog a versenyben csinálni. A szép sötétpé csakugyan az életről a start után s csinált is erős versenyt 1200 méteren keresztül; itt azonban meglankadt és lassabb galopban vezette két társát az egyenes pálya felé. A lávoszlopnál már biztos nyerőnek látszott *Angely*, mert *Áruló* teljesen verve volt, *Iroról* pedig nem látszott meg, hogy még el tudhassa érni a favoritot. *Sharpe* ravasz nyugalommal álte a flyert s a döntő pillanatban mint a villám, úgy jött vele előre, a favorit barátainak kétségbeesése közt nyakhoszsza nyervén meg a versenyt. *Iro* e futásával beigazolta nemcsak azt, hogy kitartása van, hanem azt is, hogy alkalmasint ő nyerte volna meg az István-díjat, ha a Kárpát-díj nyérése miatt nem kellett volna 12 kilóval többet vinnie.

Angely kívül leverték még a favoritok közül *Osirist*, *Tapoldát* és *Perle Rosét*, s csak *Banda* és *Marchioness* voltak azok a lovak, amelyek mint favoritok szereztek örömet a plungernek. *Perle Rose* legyőzőjére, *Gaudriolera* 22-szeres fizetést a totalizátor az augusztusi handikapban, igen izgalmas finish után, *Don Quijottera* pedig, mely *Tapoldát* verte 16-szorosat.

A mai nap eredményei a következők:

I. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távolság 1400 méter. Gróf Festetich Tasziló *Alfrédje* (Kapusok) első, Szemere M. Grimaldija (Lovász) második, gróf Bathány Elemér *Ostria* (Sheybal) harmadik, azután Rege, Valaki, Francia Mulató, Junius, Arkangyalát, Avar, Kadmea. — Itélet: Igen könnyen 2 hoszszaal nyerve, 4 hoszszaal harmadik. Totalizátor: 5 : 19. Helyrefogadások: I. 25 : 51 és II. 25 : 159.

II. Hárómévesek gátverseny handicapje. Díj 2000 korona. Távolság 2400 m. Mr. Janoff *Bandája* (Marton) első, Jékely A. száz. *Plaisirenje* (Rosak) második, dr. Day *Alagrecqueje* (Sheybal) harmadik. Futott még: Remény. — Itélet: Könnyen három hoszszaal nyert, öt hoszszaal harmadik. Totalizátor: 5 : 9. Helye: I. 25 : 27, II. 25 : 28.

III. Budapesti díj. Díj 12000 korona. Távolság 2800 m. Péchy Andor *Iroja* (Sharpe) első, báró Springer G. *Angelyje* (Hyams) második, b. Königsvarter H. *Arulója* (Adams) harmadik. — Itélet: Küzdelem után nyakhoszszaal nyerve, hét hoszszaal harmadik. Totalizátor: 5 : 22.

IV. Vigaszdíj. Díj 2000 korona. Távolság 1800 méter. Dráher A. *Hängdánja* (Bulford) versenytárs hiányában walkoverben nyerte meg a díjat.

V. Augusztusi handiap. Díj 6000 korona. Távolság 1000 méter. Gróf Bathány Elemér *Gaudriole* (Prudames) első, báró Uchtritz Zs. *Perle Roseje* (Poole) második, báró Springer G. *Féerieje* (Hyams) harmadik. Azután *L'Astro*, *Annusa*, *Romy*, *Ilis*, *Plikus*, *Round the corner*, *Billnitz*, *Maria Pia*, *Corsica*, *Részes*. Itélet: Küzdelem után rövid fejhoszszaal első, három hoszszaal harmadik. Totalizátor: 5 : 113. Helyrefogadások: I. 25 : 126. II. 25 : 56. III. 25 : 67.

VI. Nyeretlen két évesek eladóversenye. Díj 3000 korona. Távolság 900 méter. Gróf Károlyi Mihály *Don Quichotteja* (Hyams) első, gróf Esterházy Mária *Tapoleája* (Cleminson) második, Mr. Black *Fragileje* (Park) harmadik. Futottak még: *Wild Evelin*, *Borbála*, *Fonyód*, *Gavotte*, *Baudita*, *Ariadne*, *Aladin*, *Pithya*, *Ne engedi*, *Ördög*. Itélet: Küzdelem után fejhoszszaal első, nyakhoszszaal harmadik. Totalizátor: 5 : 83. Helyrefogadások: I. 25 : 153. II. 25 : 52.

VII. Nyeretlen két évesek díja. Díj 3000 korona. Távolság 1000 méter. Dreher J. *Marchioness* (Adams) első, Blaskovich Ernő *Felleg II-je* (Huxtable) második, gróf Festetich T. *Hirndelleje* (Park) harmadik. Futottak még: *Déleog*, *Li-Hung-Csang*, *Avar II.*, *Balambér*, *Malice*, *Alengon*, *Lady Kildare*. Itélet: Könnyen két hoszszaal nyerve, egy hoszszaal harmadik. Totalizátor: 5 : 11. Helyrefogadások: I. 25 : 33. II. 25 : 63. III. 25 : 45.

TÁVIRATOK.

Kladno, augusztus 27. Az Adalbert-kohóban legnagyobbbrészt rendszeren folyik a munka. A Poldi-kohóban az összes osztályokban teljes erővel dolgoznak.

Klagenfurt, augusztus 27. Tegnap este itt teljes nyugalom uralkodott. Nem voltak semmiféle csoportosulások.

Kopenhága, augusztus 27. A király *Branzen* Lajost, a folkething volt tagját, *Bardenfleth* helyébe kinevezte belügyminiszteré.

San-Francisco, augusztus 27. (Reuter.) Ápiai jelentések szerint az ottani ideiglenes kormány proklamációt bocsátott ki, melyben felhívja *Malieta* híveit, kik jelenleg Ápiában tartózkodnak, de állandó lakások másutt van, hogy térjenek vissza lakhelyükre.

A transvaali kérdés.

Birmingham, augusztus 26. *Chamberlain* gyarmatügyi miniszter *Highburghban*, hol a nyáron át tartózkodik, egy fogadás alkalmával beszédet mondott a transvaali kérdésről.

Sajnálattal fejezte ki a fölött, hogy ama tárgyalások ellenére, melyeket a legutóbbi három hó alatt *Krüger* elnökkel folytattak, csak igen kis haladás konstataálható és a *válság még mindig megoldatlan*. *Chamberlain* kifejtette, hogy *Krüger* elnök, kinek javaslatai — amint ő azt maga is tudja — elfogadhatatlanok, vonatkozik Angliának koncedálni azt a dolgot, hogy általa javasolt reformok jellegét megvizsgálhassa. Az angol kormány oly türelmet tanusit, amilyen egy szuverén hatalom és a fennhatóságának alávetett nemzet között eddig még soha sem tanusított. Az egész világ elismeri, hogy az Anglia által kivant reformok igazságosak és észszerűek. Lehetetlen kevesebbet kívánni. *Krüger* elnök *elnök választat háború és béke között*. Ha *Krüger* elnök elfogadta volna a *Milner* fokföldi kormányzó által javasolt kompromisszumot, akkor a mostani kritikus helyzet nem állott volna be és ha még az utolsó órában el akarná fogadni a követelt mérsékelt reformokat, úgy az e pillanatban fennforgó nehézségek eltűnnének s Transvaal függetlensége biztosítva volna. A helyzet sokkal fenyegetőbb, sokkal feszültebb, mintsem hogy hosszabb időn át tarthatna. Ha mégis így volna, akkor az angol kormány nem fog megállani a most ki-

nált feltételek mellett, hanem igyekezni fog oly feltételeket elérni, melyek Angliának véglegesen biztosítanak Dél-Afrikában az uralkodó hatalom pozícióját. Ha a szakadás, melynek elkerülésére a kormány minden lehetőt megtett, mégis megtörténne, úgy a kormány bizonyos az egész ország támogatásáról.

Johannesburg, augusztus 26. (Reuter.) *Joubert* főparancsnok ma egy polgárgyűlésen beszédet mondott, melyben azt mondta, hogy ő mindenkor el fog követni minden lehetőt a béke fönttatására; de Transvaal, ha erre kényszerítetik, minden erejével küzdene függetlenségért.

Katolikus munkágyűlés.

Neisse, augusztus 27. A katolikus kongresszus számára épített ünnepi csarnokban ma a katolikus munkásegyletek gyűlést tartottak. A gyűlésen 150 egyesület négyezer emberrel vett részt, akik ünnepi menetben vonultak a csarnok felé. A polgármester üdvözlő beszéde után az elnök hobot kiáltott a Császra és a pápára. Beszédet mondottak *Hille* és *Arnarher* atya képviselők.

Olaszország Kínában.

Róma, augusztus 27. A Stefani-ügyvétség jelentése szerint, itteni politikai körökben ragaszkodnak ahhoz a szándékhoz, hogy a tárgyalásokat Kínában kizárólag békés és kereskedelmi-politikai jelleggel folytassák. De azért nem tekintik teljesen kizártnak azt az eshetőséget, hogy komplikációk állhatnak be abban az esetben, ha a kínai kormány az olasz kormány szerény kivánságaival szemben állandóan visszautasító magatartást tanusítana.

A pestis.

Madrid, augusztus 27. (Fabra.) A caldelasi (Pontevedra tartomány) egészségügyi kordon egyik katonájára portugál területről rálöttek és megölték. A vizsgálatot megindították.

Konstantinápoly, augusztus 27. Az itteni egészségügyi tanács tekintettel arra az Odesszából érkezett hírré, hogy *Skobelooka* helységben, az asztrakáni kerületben 40 ember betegedett meg és 20 halt meg pestisben, szigorú orvosi vizsgálatot rendelt el az Azorból és a Fekete-tenger ázsiai partvidékéről való provenienciákra.

Operto, augusztus 27. Az itteni fogházban egy pestisesetet konstaltáltak. A betegat átszállították a járványkórházba és a fogházat fertőtlenítették.

KÖZGAZDASÁG.

Liszt. Árak 100 kgkint. Budapesten, elegysuly tiszta sulyként, zsákostul. Kételezettség nélkül.

Buzaliszt:

0	1	2	3	4	5	6	7	7½	8
14.20	13.60	13.—	12.20	12.—	11.60	11.—	9.40	7.50	5.40

Finom korpá: Goromba korpá:

4.20 4.20

Vas. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A lefolyt hét üzletmenete meglehetősen volt. Áraink szilárdak, lényegesebb változás csak a horganylemezek árában mutatkozott, melyeket 1 forinttal olcsóbban jegyeztek. Élénk kereslet mutatkozott a kereskedelmi vasak némely fajainál, azonban az építkezési vasanyagok beszerzésére irányzott tevékenység is fokozódott. Budapesti helyi árak 100 kgkint 2% pénztári engedménnyel: magyar nyersvas 4.50—4.65 frt, Bessemer-nyersvas 4.65—4.75 frt, wtkowitz nyersvas 4.50—4.60 frt, félnyersvas 4.20—4.30 frt, magyar rudvas 9.60—10.— frt, stájer rudvas 11.—11.20 frt, tartánylemez 20.— forint, hengereit vasgerenda 11.—11.50 frt, vaslemez 12.30—12.60 frt, horganylemez 40.50—41.20 frt. Ócskavasak: nehezebb vasdarabok 3.50—3.60 frt, könnyebb vasdarabok 2.90—3.— frt, I. rendű öntöttvas törmelék 3.50—3.60 forint, elégett öntöttvas törmelék 1.50—1.60 forint, ócska vas-sin 3.50—3.80 frt. 100 kgkint tiszta készízetés ellenében.

Petroleum. (Hesz Izidor és Társa jelentése a Budapesti Napló részére.) Az e heti üzletmenet a rövidbe napok beálltával élénkebb szintűlt. Jegyzéseink: Amerikai 1 csillagos petroleum 22.50 forint, orosz három csillagos petroleum 20.75 forint, flumei két csillagos petroleum 19.50 forint, ipari három keresztcs petroleum 20.75 forint, első rendű standard petroleum 19.50 forint, amerikai császárölaj ottani finomítás 30.— forint, amerikai császárölaj belföldi finomítás 26.— forint. Az árak 100 kilonkint készpénzfizetés mellett levonás nélkül értendőek. Kékgália I-ső rendű vasmentes 33.— forint, zölgália 4.— forint, carbolineum I-ső rendű 9 forint, carbolineum II-od rendű 8.— forint.

Szesztület. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A régi szeszadótörvény utolsó napjait éli, még egy rövid hét és feledésbe megy az 1888. évi XXIV. törvények, amely a hozzáfűzött raménzeknek egy-

általában nem felelt meg és helyébe lép az 1899. évi XX. törvények. Az új törvény a réginek alapján épült fel és csak azokat a pontokat változtatták meg, amelyek az utolsó 11 év alatt nem bizonyultak jóknak. Tulajdonképpen az a törvény lép szeptember 1-én életbe, amelyet a pénzügyi kormány már 1888-ban kontemplált, de akkor elhízázott alakban léptette életbe. Az akkor elkövetett hiba sok pénzbe került a szeszgyárpárnak, a kedvezőtlen gyártási viszonyok következtében sok szeszgyár kénytelen volt az üzemet teljesen beszüntetni, amelyek azonban fenntartották, azok csak nagy anyagi áldozatok árán tehetők azt. Az új szeszadótörvény hivatása a hajdan viruló szeszgyár fenntartását biztosítani, és mi azt hisszük, hogy a törvény alkotóinak ezen cél elérése sikerülni fog.

Az üzletben a lefolyt héten semmi nevezetes dolog sem történt, az átvétők szaporán veszik át a kötött árut, jele annak, hogy a fogyasztás kielégítő. Jegyzetek: nyersszesz finomított részére: 19.25—19.75 forint, finomított szesz nagyban: 56.75—57.— forint, kisebb mennyiségben 57.25—57.50 forint, denaturált szesz nagyban 18.—18.50 forint, egyes bordókban 19 forint, ingyenbordókban.

Szilvórium. (Az obaha-lungai uradalmi szilvórium- és törkönyfőzők jelentése a *Budapesti Napló* részére.) Az idei kampány kezdetével az üzletirányzata is kedvező fordulatot vett. A nyári szilvafermé ez évben a kedvező időjárás következtében kielégítő. Az ebből főzött pálinka jó minőségű. Az ősi szilva minősége szintén jó, de a beérkezett tudósítások szerint a termés hozama tavalyhoz képest csak 80% lesz. A legutóbbi termelési helyen a főzés már javában folyik és új áru iránt úgy a belföldi, mint külföldi vevők élénk érdeklődést tanúsítanak. Szeptemberre már egyes nagyobb kőtekek is történtek.

Denaturált szesz. (Kalmár Sándor jelentése a *Budapesti Napló* részére.) Míg a bécsi jegyzékek csekély ellanyhulás után a korábbi nivóra emelkedtek, addig piacunkon a lefolyt héten változás nem állt be. Mivel a folyó évi szeptember hó 1-ével életbe lépő új szeszadótörvény oly átalakulásokat idézhet elő, amelyek horderejét ma még megítélni nem lehet, úgy az eladók, mint a vevők részéről bizonyos fokú visszatartás észlelhető, amely a forgalomra bémítolag hat. Ezen rezervált magatartás folytán nagyobb tranzakciók nem történtek és a forgalom csak kisebb kőtekkre szorított, amelyeknél a teljes napi árakat érték el. A helyi fogyasztás még gyenge, de előreláthatólag szeptember havában meg fog élénkülni. Mai nagybani jegyzés 18.75—19.— forint per 10.000 liter percent, ingyen barrelben, az Budapest készpénzfizetés mellett, sonto engedmény nélkül. Egyes barrek 1/4 forinttal drágábbak.

Széna, szalma, takarmány. (Fuchs József jelentése a *Budapesti Napló* részére.) A hetivásáron széna és szalma nagy behozatal és nagy kereslet volt. Eladott: Középmínőségű, jobb és elsőrendű széna 2.20—2.60, muhar 2.80, alomszalma 1.30, zupszalma 1.70. Szecska 2.00 100 kiló szerint fuvaronként hához szállítva.

Préselt széna 2.00—2.40, préselt szalma 1.20—1.40 100 kilónként a józsefvárosi pályaudvaron. — Gabonamétek: Zab 5.50—6.—, tengeri 4.70—4.95, rozs 6.40—6.60, árp 5.90 forintig.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Tata és Totó. A szezon *Bánk* bánnal kezdődik. Az első premiera lesz a *Dombai ur felesége* Hoffmann Sándortól. *Cyano* ez évadban nem kerül színre. Bosnyák Zoltán darabja nagyon szép. Hogy fiatal lányoknak való-e? Azt majd az előadás jelen volt fiatal leányoktól méltóztatásuk megkérdézn.

N. A. Ön azt kérdezi, miképp lehetne egy olyan egyesületnek, amelynek 70 tagja zsidó és csak 5 katolikus, zászlószentelést tartani. És ugy okosodik, hogy ha a zászlót először a zsidó pap szenteli föl, a katolikus pap tagadja meg tőle az áldást vagy viszont, ha először a katolikus pap szenteli föl, a zsidó pap tagadja meg az áldást. Mi nem osztjuk ezt az aggodalmát s egyáltalában nem tudjuk elképzelni, hogy egy közművelődési, vagy jótékony egyesületnek a zászlaját miért ne áldhatná meg a katolikus pap is, a zsidó pap is. Hitelvi nehézségek egyik részről sem forognak fönn és csak a felekezeti türelmetlenség nem vet gátat neki, a zászlószentelésnek ebben a tekintetben semmiféle akadály nincs. De ha mégis volnának némi aggályai s nem biznának benne, hogy ez a kérdés ilyen formában megoldható volna, akkor ne tartanak zászlószentelést, hanem *zászlóavatást*. Hivjanak össze ünnepi közgyűlést, invitálják meg arra a katolikus papot is, a zsidó papot is, az egyesület elnöke avassa föl a zászlót egy ünnepi beszéddel s azután kérjék a két papot, adják reá az áldásukat. Nem hisszük, hogy akármelyik is tagadó választ adjon. Egyébiránt ezt a kérdést még az ünnep előtt beszéljék meg mind a két pappal s a szerint csinálják meg majd a programot.

Szűkölködő hitközség. 1. A felségfolyamodványok ő felsége kabinetirodájához intézendők, mely az időszertűn Bécsben van. Melléklendők mindazok

az okmányok, melyek a felségkérvényt támogatni vannak hivatva. Címzés belül: Cs. és kir. Apostoli Felség. Legkegyelmesebb Uram. Kívül: Ó cs. és kir. felsége, I. Ferenc József ur, Ausztria Császára, Magyarország apostoli Királya stb. tekintetes kabinetirodájának. Bécs. 2. Budapest főváros területére a gyűjtésekre a főkapitány ad engedélyt. A folyamodásban meg kell nevezni két bizalmi férfit, akik a gyűjtésért anyagilag és erkölcsileg teljes jótállást vállalnak.

D. M. Hosszúmező. Várjon türelemmel, míg a kereskedelmi miniszteriumban az ügyet elintézik s a miniszter elhatározásáról hivatalosan értesítik. Minden valószínűség szerint méltányolni fogják kérelmét s anyagi kárát megtérítik, ha nem is az államkincstár, hanem a hibás közeg számlájára.

H. M. Pusztá-Furkó. Valamely nyilvános gimnáziumnál bizonyítványt kell szereznie arról, hogy a latin nyelvet kellőképpen bírja. Azután gyakornokoskodnia kell két évig. Csak akkor iratkozhatik be a gyógyászati egyetemi tanfolyamra (VIII. Muzeumkörút 6. szám.) Főzserkesztőnk köszöni szíves üdvözlét.

Uj vasuti rendelet. Az új rend értelmében, mikor a jegyet váltja, meg kell nevezni az állomást, ahová utazni kíván és XIV. zónás jegyek csak oly egymáshoz legközelebb csatlakozó vonatokhoz adhatók ki, amelyekkel a megnevezett rendeltetési állomás a *leggyorsabb*an elérhető. Őnt tehát a tervezett utiprogram szerint nem utazhatik egy XIV. zónás jeggyel Kolozsvárra.

F. A. Tab. A legközelebbi szűk év nem 1902-ben, hanem 1904-ben lesz.

Mindig. 1. Vegye meg Forstinger: *Idegen szavak szótára* című könyvét. Ára 80 krajcár. 2. A Londoni koldust megkaphatja Rózsa Kálmán és neje könyvkiadói hivatalában, VIII., Szentkirályi-utca 30. Árárt is ott tudhatja meg.

Érdeklődő. 1. A fogházfelügyelő igenis állami tisztviselő s a X. fizetési fokozatban van. 2. Kvalifikációja — amennyiben nem megfelelő katonai vagy alsóbb rendű közigazgatási szolgálatból vették át — négy osztályú középiskola bevégezése. 3. Fizetése 800—900—1000 forint s 175—350 forint lakpénz. 4. Szolgálati és díszegyenruhára átalányt kap. 5. A nagyobb feigintészetekben is alkalmazva vannak. 6. Az igazságügyminiszteriumban kaphatja meg.

M. J. Kassa. 1. A sükettség mindenesetre nagy akadály annak, hogy valaki a társadalomban érvényesítse magát, de azt éppenséggel nem zárja ki, hogy az illető bizonyos kvalifikációt szerezzen magának. Ha a nyilvános iskolák nem is látogathatja, magánúton elkészülhet a vizsgákra. 2. A minősítést csak a minisztertanács s ez is csak a legtrikább esetekben szokta elengedni. A jelen esetben igazán kár volna minden lépésért, mert ugyanazt a választ kapná, amelyet mi adunk. 3. Akármely közhivatalban vállalhat szolgálatot, mely nincs közvetlen összeköttetésben a közönséggel. Ha protekciója van, mindenesetre könnyebben megy a dolog.

T. L. Szent-Tizza-Kürth. 1. A békaesőnek az a magyarázata, hogy a forgószél egyes tavak fölött elfutva, egész békakoloniákat sodor ki, majd jó távolságra lecsap velük a földre. Ez a jelenség igen ritkán fordul elő hazánkban. Legutóbb Somogy-megyében észlelték. 2. A kiállott büntetés jogilag rehabilitálja a bűnöst, ennél fogva a megbűnhődött emberek éppen úgy részesülnek a törvényi védelemben, mint bárki más. Egy lopásért elítélt és büntetését kiállott embert például nem szabad tolvajnak nevezni, a nélkül, hogy büntetendő becsületéért ne követne el ellene.

Tanácskérő. Érettségi bizonyítvánnyal legfőbb kezelőtiszt állásokra pályázhatik a rendőrségnél. A folyamodvány a főkapitányhoz intézendő s mellékelni kell: a születési, tanulmányi és erkölcsi bizonyítványokat. Fokozatok: irodaségdíjazt (600—700 frt fizetés, 100—200 frt lakpénz), irodatiszt (800—1000 frt fizetés, 350 frt lakpénz), segédhivatali igazgató (1100—1300 frt fizetés és 400 frt lakpénz). Arra nincs sem időnk, sem terünk, hogy a folyamodványt is megismervezzük és közöljük. Ha érettségi bizonyítvánnyal annyira nem képes, akkor ne folyamodjék hivatali állásért.

K. I. Budapest. Egy évi önkéntesség iránti kérvényét benyújthatja, mielőtt a hadkötelesek összeírása megkezdődik. Ezt pedig az illetékes közigazgatási hatóságnál tudhatja meg. A legkésőbbi időpont február utolsó napja.

Máramaros-szigeti előfzető. Az egyetemen a beiratkozási díj mindig egyformán 2 forint 10 krajcár, azvknívül fizetendő az anyakönyvi igazolvány bélyegdíja fejében 1 forint, könyvtári illeleték 3 forint és 30 forint felévi tandíj. A beiratások szeptember 1—12. napján történnek. Őt éven belül akadály nélkül folytathatja tanulmányait, máskülönben csak a közoktatásügyi miniszter engedélyével.

Faty. Az nem Paty du Clam, hanem Du Paty de Clam. Teljes vezetékneve *Marquis Mercier du Paty de Clam*. Szóval ismert rossz tulajdonságaihoz még az is járul, hogy Merciernek is hívják.

B. J. Pápa-Kovácsi. Szíves ajánlatát — sajnálatunkra — nem fogadhatjuk el. Mi csak újságírással foglalkozunk. Válaszunk pedig azért késett mindaddig, mert az a kollégánk, akinek az ön levelét véleményezésre négetek kiadtuk, időközben szabadságra ment s csak a napokban érkezett vissza.

F. J. Seps-Szent-György. Ha megírja, mit kért az abba a levélben, szívesen válaszolunk.

L. A. B. Szt.-György. Firenze gazdagabb műkinoszketben. E részben egy olasz város sem versenyezhet vele.

U. M. Budapest. A kérdéses művészeti hír a *Budapesti Napló* augusztus 18-iki számában jelent meg. A kiadóhivatalban a nap bármely szakában megkaphatja.

W. S. Öcsöd. Egész ismeretlen ember képes levelező lapjára nem illik válaszolni. — **Orvostanhallgató.** Szeptember 1—12. napján lehet beiratkozni. — **Teknika.** A közleményeknek erősen reklámizuk volt, azért nem közöltük. — **E. V. Baranya.** A görögkeleti egyház feje sokáig a Konstantinápolyi pátriárka volt, de utóbb az orosz- és görögországi hívők saját világi uralkodójukat proklamálták egyházuk fejének. Magyarországon a görögkeleti egyház feje a metropolita. — **F. F. Budapest.** Minden gyógyszer-tárban szívesen megmagyarázzák, sőt a festőanyag-hoz használati utasítást is adnak. — **89.969. sz. előfzető.** Az intelligens osztályt nevezik így általánosságban. — **E. A. Hajdu-Szoboszló.** A keleti kereskedelmi akadémia két évi tanfolyamból áll. Az évi tandíj 40 frt. A végzett növendékeket, ha üresedés van, azonnal alkalmazják a Kereskedelmi Múzeum kirendeltségeinél vagy a kereskedelmi konzulátusoknál, évi 600—4000 frt évi fizetéssel. — **F. M. Galantha.** Ha a kiváló tehetséges van, fölveszik a mintarajztanodába öt középiskolai bizonyítvánnyal. 2. Nem kényszerítik reá, de miatta nem is szakítják meg sem az előadásokat, sem a gyakorlatokat. 3. A tanfolyam végzetével átléphet a festészetileg s a szobrászati mesteriskolára. — **Matematikus.** Nem nekünk való. Kivánságához képest a kéziratot megírásuk s azt bármely napon a szerkesztőségi órák alatt (d. u. 5—8.) a *Budapesti Napló* szerkesztőségében átveheti. — **E. Ö.** Azt tudjuk, hogy az állami költségvetésben e célra nagyobb összeget vett föl az országgyűlés, de hogy a miniszter már folyósította-e, arról még nem tudunk. Tessék egyenesen a kereskedelmi miniszteriumnál vagy a MÁV igazgatóságánál tudakozódni. — **Ilonka.** A vőlegénynek teljes joga van az apprehenzióra. Mert ha valaki menyasszony, annak már nem illik idegen fiatal emberekkel — még az ártatlan képes-levelezőlapokon sem — levelezni. Arra azonban igazán nem alkalmas a dolog, hogy egy különben boldog szerelmi frigy miatta felbomoljon. Engednie kell valamt a vőlegénynek is, a menyasszonynak is. Ha szeretik egymást, ez nem is lesz olyan nehéz. — **S. A. Budapest.** A részletiv, valamint a részletek után felszámított bélyegilleték törvény szerint megilleti a bankot. — **Raoul.** A kérdés nagyon aktuális volna, de a cikk gyöngén van megírva, azért mellőztük. — **V. Gy. Aranyos-Marót.** A művésznő VII. Kerepesi-út 68. szám alatt lakik. Ott megmondják, visszaérkezett-e már nyári pihenéséből. — **W. A.** Igenis, okvetlenül szükséges, hogy személyesen iratkozzék be. — **Szöke kis leány.** Kérjen engedélyt az illetékes posta- és távirátgató-ságtól, hogy a kezelést valamely postahivatalban megtanulhassa. Néhány hónap múlva aztán, ha már készen van a gyakorlattal, ismét kérjen engedélyt a vizsgázásra. Azután folyamodhatik keletiön állásért a kereskedelmi miniszterhez. — **H. E. Tata.** Vasuti szabadjegyért a kereskedelmi miniszterhez kell folyamodni. De kár a fáradságot, mert nem kap. — **Csalóközl.** 1. A beigtatás *egyházi* részén minden aggodalom nélkül megjelenhetnek. 2. Francia mondat, annyit jelent: Üdvözlöm önt. Az utolsó szó: *ever* azonban már angol, jelentése: mindig. 3. Ha az a fiatal ember idegen, nem illik sem küldeni, sem tőle elfogadni. — **Fogadás.** 1. Ha a Magyar Kereskedelmi Múzeum kirendeltségeinél, vagy a kereskedelmi konzulátusoknál éppen van üresedés, akkor esetleg azonnal kinevezik, különben nem. Az első fizetés körülbelül 500—600 frt és megfelelő lakbér. 2. Bécsi cs. és kir. konzulági akadémiát okvetlenül el kell végezni, ha a *politikai* diplomáciai pályára akar lépni. A keleti kereskedelmi akadémia csak a *kereskedelmi* képviselőre képesít. — **Aldunai.** A főherceg már nem fogadja el a gyűjtött szivarvegeket. Azokt legelőszörűbb a Honvédménház öreg tagjainak elküldeni. Czim: Honvédménház parancsnoksága, IX. Külső-Soroksári-út. — **L. L. VIII., Rökk Szilárd-utca 26.** Igen, középiskolával van egybekötve. — **K. J. Lónyabánya.** 1. Vadászszőlőjök állomásoznak Magyarországon: Komáromban, Kolozsvárott, Nagy-Szebenben és Besztercebányán. 2. Igen, szolgálhat a vonatsapatoknál. 3. A fegyverzetért és a szükséges felszerelési cikkektért 6 forint, a kincstári élelmezésért 120 forint, a ruházatért 48 forint, a kölcsönvett kincstári loért 240 forint és a lo teljes felszerelésért 12 forint fizetendő. — **E. J.** Az igazságügyminiszter fölterjesztésére, a király engedélyével elveheti az unokatestvérét. Az engedélyért természetesen folyamodni kell. — **90.447. számú előfzető.** A rennesi haditörvényesek itelele ellon csak *alaki kifogások* alapján lehet felelbeznii a semmiféle bűntudat. — **97.095. számú előfzető.** *Rimaszombat.* Budapestnek az 1896. évi statisztikai kimutatás alapján 617.856 lakosa volt, azóta hivatalos statisztikai adatok nem állnak rendelkezésre. A mostani népesség hozzávetőleg 640.000 lélek. — **F. P. Nagy-Ida.** Olyan című gazdasági lap nincs a nemzetközi újságjegyzékben, ellenben van: *Landwirtschaftliche Zeitschrift*, Bécs, havonként kétszer jelenik meg s ára 1 frt 50 krajcár egész évre. — **K. S. Salgó-Tarján.** 1. A poste restante-levelekre vonatkozó szabályokat minden naptárban megolvashatja. 2. Igy olvasandók: *Renn, Lazsu, Rollén, Panicardi, Matén, Kuinyé, Zsuó, Gonz, Dómanz, Terré, Börper* stb. — **Előfzető fia, Regöly.** Mindennap délelőtt is, délután is vannak előadások. — **Magyar.** A folyamodványhoz mellékelni kell a születési és illetőségi bizonyítványokat. Az erkölcsi minősítést a polgármesteri hivatalban vezetik reá. A folyamodás az illetékes közigazgatási hatóság utján a belügyminiszter címére intézendő. — **Illemtartó.**

És Albin Valabrègue írták s Lázár Leó fordította magyarra. — Áruk. A vonatkozó rendelet a kiadóhivatal útján megküldtük. — **K. E. Paesa.** 1. Ha megvan a törzstiszti képesítése s illetőleg sikerrel végezte a bécsi hadiiskolát, lehet. A tábornokok közt ez idő szerint kettő-három van. Neveiket a közös hadügyminisztériumban tudhatja meg. 2. A bécsi Rothschild és a felesége szintén udvarképesek. Tágabb értelemben véve, a főnemességen és nemességen kívül udvarképesek az országyűlési képviselők, a magasabb állami tisztviselők és az összes katonatisztek is. — **Laura.** Önnök van igazsága. A becsületszóval azonban nem szabad könnyelműen dobálózni. Különböző elvesszi morális bizonyítói erejét. — **E. J. Budapest.** Nem tagja egyik budapesti színháznak sem. Régebben a Magyar Színházhoz volt szerződötve. — **S. E.** Az E. K. E. tárgysorsjátékának huzását miniszteri engedéllyel 1900. február havára halasztották, akkor tessék tudakozódni. — **S. M. Akármelyik szikvizgyárból szivesen adnak felvilágosítást. Mi — sajnos — nem értünk a szikvizgyártáshoz.**

Beküldött versekről.

B. M. (Egy fordítás és egy eredeti.) A fordítás nagyon kezdő technikára vall. Az eredeti, amely minden fordítás mellett szerényen meg szokott huzódni, szintén nem sokkal jobb. — **A Balaton.** Naiv mű. Hogy lehet versben azt írni, hogy „Hazánkban akkor jött létre sok szép dolog?” Ez is vers? — **Cs. J. (Elmult a tél.)** Ha megnézesténék, jó kis nóta lehetne belőle. Így muzsika nélkül nem alkalmas a lenyomatásra. — **E. D. (Sötétség.)** Sok népdal szől erről a témáról, az őné csak variációja ezeknek. — **J. Gy. Délidő.** Őn egy egész kis kötet verset küldött be nekünk. Figyelemmel olvastuk el és találtunk benne sok rosszat, de kevés jót is. Ez a kevés jó azonban biztat. Ha igaz az, hogy őn csak tizenhat éves, akkor próbálkozzék tovább. De ha őn számtiszt és negyvenéves, akkor nem fog jobbat írni. — **F. B. (Rövid szerelem.)** Nem jó. — **S. J. (Fehér halott.)** Elég jól utánozza a skót balladák hangját, de ez még nem elegendő az üdvösségre. — **Amicus.** Őn így kezdi versét: „Nem mondom, hogy jó költő vagyok.” Legyen nyugodt, mi se mondjuk. — **M. F. (Ez tenebris.)** Jó vers. Csak azért nem adjuk ki, mert nagyon hosszú. A helyünk nem engedi. Az „Emléklapra” című közölni fogjuk. — **Petőfi szelése.** Azzal mentegetőzik, hogy őt strófát nyolc perc alatt írt meg. Miért sietett úgy, kérem, amikor ráért? Ezennel adunk önnök nyolc évi időt öt strófára. Talán az jobb lesz. Egyébként megnyugtattuk: *pihenés és telenek* jó rim. Ez ne aggaszsa. — **B. M. (Piroskához.)** Őn egyszerűen rimekben mondja el azt, amit — nem érdemes elmondani. — **P. M. Jobbágyi.** Verstani szempontból korrekci valamenyű. De egyéb is kell. — **Sivatag.** Színes, dus nyelven van megírva, de nem közölhető. Talán a következő! — **P. L. Szentes.** Van bennük valami. Talán a tehetség nyoma, Tessék folytatni. — **T. L. Szeged.** Gyöngé. — **E. J. Predéi.** Ezek még nem ütnek a mértékét. — **F. T. (Óhaj.)** Nem nekünk való. A *Fliegende Blätter* közül ilyen

és méltóságos címe van a férjének, az asszony megnevezése: *méltóságos asszony.* — **K. V. 97.927. sz.** Az államszámvitelt csak érettségi bizonyítvány alapján hallgathatja. Ha azonban már régebben hivatalosan alkalmazásban van, úgy a pénzügyminiszter kiutalás nélkül engedheti ezt az előképzettséget, sőt azt is megengedheti, hogy magánúton végezze. Tanfolyamok vannak a budapesti és a kolozsvári egyetemeken. Szeptember 1—12. napjain kell beiratkozni. — **E. A.** Nemcsak az érettségit kell letenni, hanem a különbséget képező osztályvizsgákat is, mindazokból a tárgyakból, melyeket a kereskedelmi akadémián nem tanult. A vizsgák letételére pedig a közoktatásügyi miniszter engedélyét kell kikérni. — **L. E.** Olyan szót semmiféle nyelvből nem ismerünk. Nyilván megtréfálta önt az illető azzal az aláírással, hogy törje rajta a fejét. — **L. I. Radegund.** Kérje meg a Névmagyarosító Társaságot (I. Attila-utca 137.), az majd megújírtja az elintézt. — **M. S. Budapest.** Hat polgári iskolával beiratkozhatik a jegyzői tanfolyamra, Nagy-Becskerekre. Főlévelre szeptember első napján kell jelentkeznie a tanfolyam igazgatójánál. Évi tandíj 30 forint. — **L. L. Veprovác.** Meltőztassék megvárni, míg a távirát hivatalosan átadják a forgalomnak. Addig, míg a vonalat csinálják, természetesen nem lehet táviratozni. — **Ikaz.** 1. Tessék a Dalos Színház igazgatóját (Városliget) megkérdezni. 2. Olvassa el figyelemmel újságunkat s megtalálja a választ a rendőrségi kezelő-tisztekre nézve. A rendőrtisztviselőkre nézve jogi kvalifikációt kívannak, államvizsgával. Nem kell katonaviseltné lenni. Rangfokozat gyakorolnak, irnok, segédfozalmazó, fogalmazó, kapitány, tanácsos. Fizesés 500—2400 frt és megfelelő lakpénz. 3. Komócsy József és Reviczky Gyula már meghaltak, a többiek élnek. — **S. J.** Küldje a Honvéd menház igazgatójának (IX., Külső-Soroksári-ut), az öreg honvédek számára. Értékesíteni a szivarvegyéket nem lehet. — **F. K. Beled.** Meltőztassék kérdésével a vegytani intézethez (VIII., Muzeum-körút 6. sz.) fordulni. — **100.000. sz. előfzető.** 1. Természetes, egy férfi is lehet egy hölgynek garde des damesja. 2. Irja meg a sorsjegyek számait, akkor választunk. — **Költészet.** 1. Tegye azt, amit tavaly is tanácsoltunk, olvasson minél több magyar könyvet s csak magyarul beszéljen. A haladás máris szembetűnő. 2. Kezdő munkának elég jó. — **Sphinx.** A beiratkozások szeptember 1—12. napjain vannak. — **G. J. Ózd.** A két középiskola összes különbözőt tantárgyaiból pótvizsgálatot kell tennie. — **S. A. Budapest.** Magánúton, amelyről ezen a helyen, a nyilvánosság előtt megvéleményt sem mondhatunk. — **99.499. sz.** Meltőztassék egyenesen a m. kir. központi statisztikai hivatalnál (II., Oszlop-utca) kérdezősködni, ott megmondhatják az okot. — **Falusi kis leány.** Csak nyomtatványt küldhet keresztületes alatt, az irás már levélszámba megy s portója súly szerint számítatik. — **B. A. Zala-szent-Grót.** Németországban nemcsak a hadseregben, de a törzstiszti karban is vannak. — **W. I. Budapest.** A véderőtörvényre vonatkozó utasítások 89. §-a értelmében, öcsöse csak *beigazolt sürgős szükség esetében* kaphat külföldre utlevelet. Ezt az illetékes közigazgatási hatóság jelentésében, amelyből az utlevelet kéri, határozottan meg kell jelölni. Az utlevelet Budapesten a rendőrség illető osztályában kell kérlemezni, mellékelve a születési bizonyítványt s mindazokat az okmányokat, melyek a *sürgős szükség* fennforgását bizonyítják. — **E. A. Budapest.** Mindennap megtekintheti, de előbb engedélyt kell kérni a királyi várpalota kapitányságától, amely ugyanott van. Másik kérdését a kiadóhivatal intézte el. — **B. F. Martonos.** A *Boiard és Godard* című bohózatot Maurice Ordonneau

versikéket. Fordítsassa le. — **Balázs.** Még jó lesz vidéken gyakorolnia magát. Ha azt hiszi, hogy megerősödött, jelentkezék újra. — **D. M. (Boldog álom.)** Hangulatos sorok, de még nem nekünk való. — **B. V. (Az álóbarát.)** Ugy látszik, önnök van hajlama az epigrammszerű, csattanós versikékre. Próbálkozzék és küldje be. — **B. B. (Esküvő.)** Lát-szik rajta a gyakorlott kéz, de nekünk még mindig nem elég jó. — **A. M. (Lefüggönyzött ablakok.)** Nagyon kedves dolog, de már csak azért se közölhet-jük, mert rólunk szól. — **F. Imre.** Elég jók. — **A többi vers, amelyről itt nem szözlünk, egyszerűen, megjegy-zés nélkül nem közölhető.**

Sorsjegyek.

K. E. H. Békés-Csaba. Főtisztelendőség leve-lére nem emlékeztünk. Ha beérkezett hozzánk, bizonyosan választunk is reá, mert éppen a mai nappal intéztük el az augusztus 21-ig érkezett sorsjegy-kérdezősködésekét. Ha azonban megismétli a sors-jegyek számait, gondunk lesz reá, hogy a választ mihamarabb megkapja.

97.591 számú előfzető. Szerb 10 frankos do-hány sorsjegyét (1039—26) 13 frank nyereseménnyel kisorsolták, a többi nem. Az almanachot a kiadóhi-vatal küldi meg.

H. M. Mind a két tiszta-szegedi sorsjegyet ki-sorsolták, egyenként 119 frt 81 kr nyereseménnyel.

Dr. G. B. Karánsebes. Bazilika sorsjegyét nyere-ménnyel nem sorsolták ki.

99.016. sz. előfzető. — **B. S. Kézdi-Vásárhely.**

— **Boldog.** — **F. M. Galantha.** — **Orsoval.** — **Állo-más.** *Somogy-Szob.* — Sorsjegyeik nem nyertek.

Napirend.

Naptár. Hétfő augusztus 28. — Római katolikus: Ágoston ea. — Protestáns: Ágoston. — Görög-orosz: (augusztus 16.) Dioméd vt. — Zsidó: Elul 22. — A nap két reggel 4 óra 55 perccor. — Nyugszik este 6 óra 30 perccor. — A hold két este 10 óra 21 perccor. — Nyug-szik délután 1 óra 47 perccor.

A miniszterek nem fogadnak.
A jánosi nap nyersbörvált.
Nemzeti múzeum: Természettajzi tára, nyitva dél-előtt 9—1-ig. Többi tárai i korona belépő díj mellett meg-tekinthetők.

Iparművészeti múzeum zárva.
Teknológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig.

Közlekedési Múzeum a Városligetben, nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig.

Az összes könyvtárak zárva vannak.
Magyar Kereskedelmi Múzeum. Allandó kiállítás, ke-reskedelemtörténeti múzeum és keleti mintatár az Iparcsar-nokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár, Kerepesi-ut 22. 1. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kere-pesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünneppanokon délelőtt 9 órától 12-ig.

A Hódoló díszfelvonulás. Eisenhut Ferenc óriási kör-képe, látható Városliget, Andrásy-ut végén, reggel 9 órá-tól este 5 óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekekéj 30 krajcár.

Alatkert nyitva egész nap.

Térképek, utmutatók.

Kirándulóknak, turistáknak, a fő-városba kerülő idegeneknek nél-külözhetlen:

Budapest és környéke. Baedekerszerű utmutató a fővárosban és környékén. A főváros és kör-nyéke térképével. Irta Palóczy Lipót. Ára pi-ros vászonkötésben . . . 80 kr.
A mai Budapest. Emlék és utmutató a fő-és székvárosban. Számos képpel és egy nagy, színes tervrajzzal. Szerkesztette Kahn József. Ára . . . 1 frt.

Budapest tervrajza. Kimerítő, pontos tájékoztató Ára . . . 30 kr.
Ugyanaz színezve, a főváros nevezetesebb épü-leteinek és emlékműveinek szép nyomású képeivel. Ára . . . 50 kr.
Budapest kirándulási térképe. A főváros és vidé-kének turista-térképe. Pompás, színezett, ki-tűnően használható térkép. Készítette Hatsek Ignác. Ára . . . 50 kr.

Irodáknak, iskoláknak és egyéb intézeteknek, valamint magáno-soknak kitűnő szolgálatot tesznek:

Hatsek Ignác. Magyarország nagy vasúti tér-képe. A legújabb adatok nyomán. Ára 4 frt.
Vászonra huzva . . . 8 frt.
Gaehler-Cherven: Magyarország nagy fali térképe Ára vászonra felvonva . . . 9 frt 50 kr.
Európa nagy fali térképe. Vászonra felvonva Ára . . . 13 frt 80 kr.
Hatsek Ignác. Megyei térképek. Magyarország összes megyéiről, a jellemző népszokások, vi-seletek, a megyebeli nevezetességek, ipari-és közgazdasági főbb termények színes képek-ben való feltüntetésével. Ára a 81 térképnek együttvéve, díszkötésben . . . 12 frt.
Megrendelhetők

a „Budapesti Napló” kiadóhi-vatalában, József-körút 18.

Arcképek.

**I. FERENC JÓZSEF apostoli királyunk
Ő csász. és kir. Felségének arcképe.**

Legfinomabb kivitelű

fényképmásolatban.

A kép kőtféle nagyságban kapható, 1,88 cm. hosszú, 70 cm. széles (a karton beszámításával). Megrendelési ára 12 frt. Csomagolási díj 60 kr. 2. Ugyanaz kabinet alakban 1 frt.

Ő cs. és kir. Felségének legfinomabb rézkarc kivitelű képe

60—80 cm. nagyságban. Ferraris Arthur festőművész eredetije után. E képet a nm. vallás és közokt. m. kir. miniszter 913. 897. eln. sz. alatt az összes tanintézetek-nek megszerzésre ajánlotta.
Ára 6 frt. Csomagolási díj 60 kr.

ERZSÉBET királyné Ő cs. és kir.

Felségének legszebb arcképe.

Legfinomabb kivitelű

fényképmásolatban.

A kép stífle nagyságban kapható. Az 1. sz. formatum méretei (a karton beszámításával) 88 cm. hosszú, 70 cm. széles. Megrendelési ára 12 frt. Csomagolási díj külön 60 kr. A 2. számú formatum méretei (a karton beszámításával) 65 cm. hosszú, 48 cm. széles. Megrendelési ára 6 frt. Csomagolási díj külön 40 kr. A 3. sz. formatum méretei (a karton beszámításával) 48 cm. hosszú, 32 cm. széles. Megrendelési ára 4 frt. Csomagolási díj külön 30 kr. 4. Kabinet alakban 1 frt. — Nyomdai kivitelben 42—48 cm. nagyságban 10 kr.

Megrendelhető

a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában
József-körút 18. szám.

Eppen most jelent meg!

Peterdi Sándor

Jejte leányai

és egyéb

ELBESZÉLÉSEK.

Megrendelhető:

a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában

József-körút 18. sz.

Salamon Odön

Kocsin és Gyalog

(Szatirikus társadalmi rajzok)

című könyve megjelent

második kiadásban.

Ára 1 forint.

Megrendelhető a

Budapesti Napló

kiadóhivatalában

Budapest, József-körút 18.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
M. KIR. OPERAHÁZ.
VIGSZÍNHÁZ.
 Szűnet.

NÉPSZÍNHÁZ.

Hétfő, 1899. évi augusztus hó 28-án.

A görög rabszolga.

Operett 3 felvonásban. Szövegét írta Owen Hall. Fordította Makai Emil és Pásztor Árpád. Zenéjét szerzette Sidney Jones.

Személyek:

Antonia	Szelcspényi	Diomed	Raskó
Iris	F. Hegyi	Silvius	Lubinsky
Pomponius	Solymsó	Manlius	Ujvári
Heliodorus	Kovács	Lollius	Várnai
Aspasia	Küry	Curius	Ternyei
Archias	Kenedich	Melanopis	Izsóné

Kezdeté 7 1/2 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Hétfő, 1899. évi augusztus hó 28-án.

BALEK.

(Cabinet Piderlin.)

Operett 3 felvonásban. Írták: H. Raymond és Burani. Zenéjét szerzette: Harv. Fordították: Rákosi Viktor és Makai Emil. Rendező: Vidor Dezső. Karagy: Doráth Lajos.

Kezdeté 7 1/2 órakor.

FŐVÁROSI NYIRI SZÍNHÁZ.

a Krisztinavárosban.

Hétfő, 1899. évi augusztus hó 28-án.

Hegedűs Gyula felléptével

Othello.

Tragédia 5 felvonásban.

Kezdeté 7 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Hétfő, 1899. évi augusztus hó 28-án.

Másodszor:

A színpalak varázsa.

Énekes bohózat a színházi életből 5 képből a magyar színpadra a kalmazta Szirmai Imre.

Kezdeté 7 órakor.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Ó-Budán.

Hétfő, 1899. évi augusztus hó 28-án.

Sulamit, Jeruzsálem leánya.

Keleti opera 4 felvonásban, 7 képből. Írta: Goldfaden Dávid. Zenéjét szerzette: Dávidson Emauel.

Személyek:

Monaoh,	Radó S.	Abigail	Kápolnai
Sulamit	Kövessy	Zigitang	Tukoray
Absolon	Ereczkövy	Ezriel	Tarján

Kezdeté 7 1/2 órakor.

Ős-Budavára.

Ma hétfőn, 1899. augusztus 28-án.

A rendes fényes műsoron kívül szenzáció!

Szenzáció! a 10 órás variációban

Dreyfus

és a per összes személyei élő alakokban.

Belépődíj d. u. 7 óráig 30 krajcár, azután 50 kr.

Mérsékelt áru belépőjegyek a dohánytösdékben kaphatók.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlo.

A mulató 16 fokra szellőztetve van.

Kezdeté 1/2 9 órakor, vége 12 órakor.

Ma szenzációs siker!

Der Heiratsschwindler

bohózat 1 felv. Buchbinder B.-től. Szenzációs!!! Szenzációs!!!

Billward Leo jongleur comique.

Syr Carola excentrikus énekesnő

Arry-Harry zenebohó.

Syréne nűvérek énekkettős.

Milton fővéré a 3-szoros nyújtó.

Visinszkaja Anna nemzetközi énekesnő és transzformációs táncosnő.

Kline Sándor hasbeszélő, járó autómataival.

A mulató villamos világítását Wüste és Rupprecht cég építette saját telep eszközzel.

Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. nagy dohánytösdéjében Károly-körút 26.

Budapesti RÖSER-tanintézet.

Alapított: 1853-ban. — Tanulók száma: 15024.

3 osztály nyilv. felső kereskedelmi iskola (A keres. akadémiákkal teljesen egyenrangú. Bizonyítványai az egyéves önkéntességre jogosítanak.)

4 osztály nyilv. polgári iskola (Bizonyítványal államérvényesek.)

Nevelő internátus (Bennlakó növendékek részére.)

Beiratás: augusztus 30-tól szept. 5-ig. Értéstitést **Röser János** igazgató, ad: Budapest, VI., Aradi-utca 10. sz.

Budapest egyedi szak- és közintézet. A fehéreműk tisztításra saját kocsijainkon házról-házra és haza is szállítatunk költségmentesen. Saját varroda a fehéreműk kijavítására.

„HATTYU“

Gőzmosóda és művasaló-intézet
Budapest, VII., Óvoda-utca 19. sz.

Elvállal legszébb kivitelre fehéremű mosást és vasalást magánosok, szállások, kávéosk, vendéglők és üzletek részére. — A n. é. közönség szives pártfogásáért esd

Videki megrendelések pontosan és legkisebb költséggel teljesítjük. A mosás minden kemény szőrméjű ruhát nem károsít. Telefon: „Hattyu-mosóda“.

Erős Sándor építész

Budapest, VI., Dessovery-utca 10. ajánlja szabadalm. 5-8 cm. vastag

GYPS-CEMENT GYÁRTÁSA ÉS FÜDÉMEKET

bármely feszítésváltságban, melyeket nagy fővárosi épületekben kiváló sikerrel alkalmaztunk. Ezek csekély súlyúak, bírni alkalmazzák és tűzmentesek. Elvállalunk akár külön, akár egész épületek tervezésétől és felépítéséig minden. Költségtérítések készítésére és eddig készített munkák bemutatására ajánljuk

Szeplőt, májfoltokat

és az arc mindenféle tisztátalanságát, hogy nyom nélkül eltüntessük, használjunk

szigeti hatyu-crém
szigeti hatyuzsappannal és mozdóvízzel egyetemben. — Egyedüli készítője Özv. Buzáth Mártonné gyógyszerész M.-Sziget. Főraktár: Török J. gyógyszerész Károly-utca 12.

Legújabb izr. Imádságos könyveket és szertartási cikkeket

legjobb minőségben szállít

SCHWARCZ IGNAC könyvkereskedő

3. Király-utca 3.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Közérdeklő művek

iparosok részére.

- Iparunk újra ébredése. Írta dr. Váli Béla. Ára 30 kr.
- Művészet az iparban. Írta Mosdósy Imre. Ára 30 parókát. Írta dr. Pechány Adolf. Ára 30
- Magyarország vidéki városai ipari szempontból Írta György Aladár. Ára 30
- A munka szerepe a közgazdaságban. Írta Mudrony Soma. Ára 30
- Apróságok a természetudományok köréből. Írta dr. Sztörényi Hugó. 2 füzet. Ára 60
- Az iparban szereplő ásványok. Írta dr. Sztörényi Hugó. Két füzet. Ára 60
- Olvasmányok az iparokémia köréből. Írta dr. Hankó Vilmos. Két füzet. Ára 60
- Bosznia és Hercegovina gazdasági és néprajzi leírása. Írta Strausz Adolf. Ára 60
- Románia gazdasági és néprajzi leírása. Írta Strausz Adolf. Ára 60
- A művészetek köréből. Írta Csizsik Gyula. Ára 30
- Az ipar története. Írta Csizsik Gyula. Ára 30
- Az iparos kincseskönyve. Írta dr. Hankó Vilmos. Ára 30

Megjelentek és kaphatók: a

„Budapesti Napló“

kiadóhivatalában

József-körút 18. szám.

Sneidig egyenruhákat

készít

BLUM SÁNDOR

Budapest,

Váci-utca 12. szám.

Iskolai hegedűk

3, 4, 5, 6 frt s feljebb. teljesen felszerelve (tokkal, vonóval és gyantával együtt) 7, 8, 9, 10 frt s feljebb

Sternberg Armin és Testv. hangszer-gyár.

os. és kir. udvari szállító

BUDAPEST,

Kerepesi-ut 36. szám.

Külön zongoratermek Kosuth Lajos-utca 22., (Károly-körút sarkán) Zene-palota.

Zálogházi

cédulákat veszek.

Eladok

13 lates ezüst evőeszköz-eket, grammja 5 kr. girandolokat, gyertyatartókat, halálakat, tálcákat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőeszköz 6 frt 50 kr., teljes 12 személyre való teljes evőeszközök 138 frttól kezdve, dus vászlatok mindennemű ezüst műtövs tárgyakban, arany terfiláncok köllöggóval, grammja 85 kr. masszív arany gyűrűk 2 frt 40 krtól, tula remon-tuor órák 6 frt.

Grünberger Armin Béla

örökösél Budapesten,

IV., Városház-tér 9. l. em. 23

Harisbazar.

Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen.

Szabadalmakat

kieszközl és értékesít minden allamban

Weisz M. Miklós

oklev. gépészmérnök szabadalmi és műszaki irodája

Budapest, V. Bécsi-u. 6.

Nevelőnök,

gyermekterteszők, bonneok minden nemzetiségűek, elhelyeztetnek Németné Gerson Anna által Budapest, Erzsébet-körút 52. sz. 8094

Sztraka-Tannin-csokoládéja

mindenfélé hasmenést rögtön megszüntet. Kapható gyógytárakban.

Ménesi csemege

zöld nemefajna rózsá, valamint legfinomabb kevert arad-hogy aljai csemegefajok 5 kigrinos postakosarankint bérmentve bármely állomáshoz — 2 frt 30 krétt kapható — utánvétel mellett Ring Zsigmondnál Aradon.

Köhögésnél,

reledésnél vegyen 30 krétt Réthy-féle pemestefücskört.

KRÓNIKUS

Viszketeg, mindenféle sömör, ótvár, bőrhámítás, test-, lábizzadás ellen orvosilag ajánlatik az Erényi-féle „lichtol-Sal-ol“, mely ezen bajokat a test bármely részén alaposan gyógyítja. Használati utasítással ára 3 korona.

„MAKACS“

Csusz, közzvény, derékfájás, hasogatások, szakgatás, szurás, máj-, lép-, gyomordaganat ellen biztos készítmény az Erényi féle

„NERVIN“

Postán megrendelhető: Erényi Béla gyógyszer-tárabó Szabadszállás 5. (Pestmegye). Budapesti főraktárak: Török József, Király-utca 12 Dr. Budapesti Emil, Városház-tér. Dr. Egger, Váci-körút 17.

MAGYAR KÖNYVTÁR.

Szerkeszti: RADÓ ANTAL.

A „Magyar Könyvtár“-ban eddig a következő elbeszélő művek jelentek meg:

- Ágai Adolf. A Viola Kera és egyéb elbeszélések. (24. szám.)
- Ambrus Zoltán. Hajótörötték. Nyolc elbeszélés. (56. sz.)
- Amicis de Edmondo. A bor és egyéb apróságok. Ford. Tóth Béla. (7. szám.)
- Bárony István. Vadász történetek. (28. szám.)
- Boccaccio. Válogatott elbeszélések a Decameron-ból. Ford. Radó Antal. (96. sz.)
- Bourget. Hárcom elbesz. és Ford. Hevési Sándor. (32. sz.)
- Butti. Az erkölcselen. Olasz elbeszélés. Fordította Tóth Béla. (48. szám.)
- Coppée. Henriette. Ford. Bottlikné Tölgyessy Margit. (82. szám.)
- Csehov A. Falusi asszonyok és egyéb elbeszélések. Ford. Szabó Endre. (60. szám.)
- Droz Gusztáv. Az ur, az asszony és a baba. Rajzok. Farina. Erősebb a szerelemmel. Regény. Ford. Tóth Béla. (119. sz.)
- Ford. Béri Gyula. (39. szám.)
- Fáy András válogatott meséi. Badits Ferencz bevezetésével. (54. sz.)
- Fra cia elbeszélők tára. I. (Maupassant, Gréville, Ricard Chavette, Benserger.) Ford. Ambrus Zoltán. (17. sz.)
- Francia elbeszélők tára. II. (Daudet, Claretie, Prévost, Coppée, Alis, Ephenre.) II. sorozat. Ford. Ambrus Zolt. és B. Tölgyessy M. (98. sz.)
- Heitai Gáspár válogatott meséi. Imre Lajos bevezetésével. (90. sz.)
- Jókai Mór. Szép Anygalka. (100.)
- Kármán József. Fanni halomnyal. (22. sz.)
- Kabos Ede. A csengeri kalapok és egyéb történetek (67. szám.)
- Kietland. Elbeszélések Norvégból. ford. Ritók Emma (92. szám.)
- Kozma Andor. Vig elbeszélések. (47. szám)
- Maupassant. Apró elbeszélések. Ford. Tóth Béla. (2. sz.)
- Meyer Konrad Ferdinánd. Egy fü szenvedése. Ford. Hevesi Sándor. (57. sz.)
- Mikszáth Kálmán. Két elbeszélés. (81. szám.)
- Murai Károly. Mese-mese. (118. sz.)
- Musset. Tizian fia. Elbeszélés. Ford. Marquis Géza (91. szám.)
- Olasz elbeszélők tára. I. (Farina, Verga, Serao, De Ami-Olasz elbeszélők tára II. (Capuana, Castelnouw.) Ford. Tóth Béla. (99. sz.)
- Orosz elbeszélők tára. (Jezsov. Juzsin. Szalagub.) Ford. Ambróvics Dezső, (118. sz.)
- Papp Dániel. Utolsó szerelem és egyéb elbeszélések. (113. sz.)
- Poe.) Fordította Radó Antal. (13. szám.)
- Pis Edgar. Rejtjelmes történetek. Fordította Tolnai Vilmos. (45. szám.)
- Rudyard K'plin Indiai történetek. Fordította Mikos Lajos. (86. szám.)
- Serao Matildo. Lányok. Elbeszélés. Fordította Tóth Béla. (83. szám.)
- Sipulusz. Humoreszek. (8. szám.)
- Spanyol elbeszélők tára. (Pallacio Valdes, Frontaura, Pardo Bazán, Alas.) Fordította Szalai Emil. (76. sz.)
- Szalagub gróf. A medve. Elbeszélés. Fordította Ambróvics D. (55. szám.)
- Szomaházy István. Légyott hármasban és egyéb történetek. (18. szám.)
- Tolnai Lajos A nagygyarások és egyéb elbeszélések. (86. szám.)

Egy-egy szám ára 15 kr.

Megrendelésnél elég a fizet számát fűjlegyezni. Az ár bekioldás után bármely fizetést bérmentve küld a Budapesti Napló kiadóhivatala, József-körút 18. szám.

Megszerezhető minden hazai könyvkereskedésben is.